

10760

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Eğitim Fakülteleri Programlarının
Değerlendirilmesi

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Eğitim Programları ve Öğretim
Anabilim Dalı

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Oğuz Gürbüz Türk

10760

Yöneten: Prof.Dr.Fatma VARIŞ

Ankara, 1988

ÖNSÖZ

Çağımızda, insanların eğitimiyle uğraşan kurum ve kuruluşların, gelişmelere ayak uydurabilmeleri, içinde buldukları durumun zaman zaman bir değerlendirmesini yapmak, problemlerin kaynağına inmek ve bu problemlere kalıcı çözüm yolları bulma gayretleriyle mümkün olabilmektedir.

Toplum içerisinde yüklendiği görev ve sorumlulukların önemli olması nedeniyle, öğretmeni yetiştiren kurum programlarının da, bir değerlendirmesini yapmak, sorumluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Bu araştırma da, özellikle ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin programlarıyla ilgili canlı ve cansız faktörlerin, günümüzdeki mevcut durumunu ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın birinci bölümünde, "problem" tartışılmakta, ikinci bölümünde ise "Metodoloji" başlığı altında, Araştırmanın amaçları, varsayımlar, Evren ve Örneklem, Verilerin toplanması ve analizi ile araştırmayla ilgili tanımlamalar yer almaktadır. Üçüncü bölümde, bulgular ve yorumları ele alınmış, dördüncü bölümde ise, sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın her aşamasında yardımlarını gördüğüm Hocam Sayın Prof.Dr. Fatma Varış'a şükran duygularımı bu vesileyle belirtmek isterim. Ayrıca, verilerin toplanmasındaki yakın ilgilerinden dolayı, Eğitim Fakültelerinde görev yapan Hocalarımıza, arkadaşlarıma ve diğer idari personele teşekkür ederim. Yine, araştırma raporunun ha-

zırlanması için yoğun çalıştığım dönemlerde, sabır ve hoşgörüyle bana manevi destek veren ailemi de burada şükranla anmak isterim.

Çalışmanın, öğretmen yetiştiren kurum programlarına katkı sağlaması, araştırmacının en büyük dileğidir.

Ankara, 1988

Oğuz Gürbüzürk

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	iii
GRAFİKLER LİSTESİ	vi
TABLolar LİSTESİ	vi
I- GİRİŞ	1
PROBLEM	1
1- TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN EVRİMİ	2
2- ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYİNE	
ÇIKMASI	10
a) Milli Eğitim Temel Kanunu'nun Öğretmen	
Eğitimi Yönünden Anlamı ve Kapsamı	10
b) Yükseköğretim Kanunu'nun Öğretmen	
Eğitimi Yönünden Anlamı ve Kapsamı	12
c) Geçiş Devri Özellikleri	15
3- ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	17
II- METODOLOJİ	19
1- Araştırmanın Amaçları	19
2- Varsayımlar	20
3- Sınırlılıklar	20
4- Evren ve Örneklem	21
5- Veri Toplama Araçları	22
6- Toplanan Verilerin Analizi	22
7- Tanımlar	23
III- BULGULAR ve YORUMLAR	25

1- Eğitim Fakültelerinde Programlara	
Etkin Faktörlerin Durumu	25
A- ÖĞRENCİLERE İLİŞKİN BULGULAR	28
B- ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN BULGULAR ...	36
C- BİNA VE TESİSLERE İLİŞKİN BULGULAR	44
D- FAKÜLTE ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN BULGULAR	53
2- Eğitim Fakültelerinde Programlara İlişkin Sorunlar	63
A- ÖĞRENCİLERE İLİŞKİN SORUNLAR	63
B- ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN SORUNLAR ...	64
C- BİNA ve TESİSLERE İLİŞKİN SORUNLAR	64
D- ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN SORUNLAR ..	65
3- Eğitim Fakültelerinde Çalışan Öğretim Elemanlarının Geliştirme Önerileri	65
A- ÖĞRENCİLER AÇISINDAN	66
B- ÖĞRETİM ELEMANLARI AÇISINDAN	66
C- BİNA ve TESİSLER AÇISINDAN	67
D- ÖĞRETİM PROGRAMLARI AÇISINDAN	67
IV- SONUÇ ve ÖNERİLER	69
1- Özet	69
2- Sonuçlar	70
3- Öneriler	74
KAYNAKÇA	77
EKLER	82

Sayfa

EK 1- A.Ü.Eğitim Bilimleri Fak.Dekanlığının Yazıları	82
EK 2- A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü- nün Yazıları	83
EK 3- Gözlem ve İnceleme Formu	84
EK 4- ÖSYM'den Sağlanan Eğitim Fakültelerin- deki Öğrenci Sayıları	93
EK 5- ÖSYM'den Sağlanan Eğitim Fakültelerine Giriş Puanları	106

GRAFİKLER LİSTESİ

Sayfa

Grafik:

- 1- İlköğretmen Okullarının Sayısal Artışı
(1923-1973) 4
- 2- Eğitim Enstitülerinin Sayısal Artışı
(1923-1973) 6

TABLolar LİSTESİ

Tablo:

- 1- Fakültelele Göre Toplam Öğrenci Sayıları ... 29
- 2- Eğitim Fakülteleri Bölümlerine Göre
Öğrenci Sayıları 30
- 2-a- Teknik Eğitim ve Mesleki Eğitim Fakülte-
lerinde Bölümlere Göre Öğrenci Sayıları .. 31
- 3- Eğitim Fakültelerine Giriş Puanlarının
Görünümü 34
- 4- Öğretim Elemanlarının Fakültelele Göre
Dağılımı 37
- 5- Öğretim Elemanlarının Çalışma Alanları 39
- 6- Öğretim Elemanlarının Ders Yükleri 42
- 7- Eğitim Fakültelerindeki Derslerin
Görünümü 54
- 8- Öğretmenlik Sertifikası Programında
Derslerin Durumu 58
- 9- Öğretim Araç-Gereçlerinin Fakültelerdeki
Durumu 61

I-GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problemi ve buna dayalı olarak Türkiye'de öğretmen eğitiminin, Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar geçirdiği evrelerin genel bir görünümü yer almaktadır. Ayrıca, özellikle ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurumlar olarak, 1982'den bugüne değin bir geçiş dönemi yaşayan Eğitim Fakültelerinin, yasa ve yönetmeliklerle belirlenen statülerine de yer verilmektedir.

PROBLEM

Bilindiği gibi, eğitimin temel amaçlarından biri, sosyo-kültürel, ekonomik ve teknolojik alanda ortaya çıkan gelişmelere paralel olarak, bireyin ait olduğu topluma uyumunu ve olumlu yönde davranış geliştirmesini sağlamaktır. Bu işlevin yerine getirilmesinde en önemli süreçlerin başında, öğretim; görevli kişilerden biri ve en önemlisi olarak da, çocuk ve gençle etkileşim halindeki öğretmen gelmektedir.

Ülkemizde, özellikle Cumhuriyet'in ilanından bu yana, eğitime ve bunun yanında öğretmen eğitimine büyük önem verilmiş, eğitim kademelerine göre öğretmen yetiştirme üzerinde durulmuştur. Başta Atatürk olmak üzere, devletin üst kademesindeki görevliler, öğretmen yetiştirme konusuna özel bir önem göstermişlerdir. Nitekim;

"Yeni kuşakların öğretmen eseri olacağını söyleyen Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği için, eği-

timin temel araç olduğuna inancını
3 Mart 1924 tarihinde Tevhid-i
Tedrisat-Öğretim Birliği-Yasası ile
tescil etmiştir." (Varış, 1973, s.56).

Ülkemizin gelişmesi açısından genç kuşakları yetiştirme görevini üstlenen öğretmenlik eğitiminin tarihi süreç içindeki durumunu incelemek yararlı olacaktır.

1- TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN EVRİMİ (1923-1973)

Türkiye'de öğretmen eğitiminin evrimini, eğitim kademelerine göre şöyle belirlemek mümkündür;

(i) İlkokullara Öğretmen Yetiştiren Kurumlar Olarak,

Cumhuriyet döneminde, öğretmen okulları vardır. 8 Nisan 1923'te kabul edilen bir yasayla, öğretmen okullarının 1 Eylül 1923 ten geçerli olmak üzere umumi bütçeye alınması ve doğrudan doğruya Milli Eğitim Bakanlığı tarafından idaresi sağlanmıştır (Unat, 1964, s.34).

Gerek 3 Mart 1924 tarih ve 430 Sayılı "Tevhid-i Tedrisat Kanunu" ve gerekse 20 Nisan 1924 tarihli "Teşkilat-ı Esasiye Kanunu", "ilköğretim mecburi ve devlet okullarında parasızdır". hükmüyle, ilköğretim çağındaki her çocuğun, ilköğretimden geçebilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını, devlete bir görev olarak vermektedir (M.E.B., 1972, s.45).

Adı geçen kanunlar gereği, yeterli sayıda ve kalitede öğretmen yetiştirme işine önem verilmiş ve 1924'te toplanan "İkinci Heyet-i İlmiye" ilköğretmen okullarının beş yıla çıkarılmasını, programlarının yeniden düzenlen-

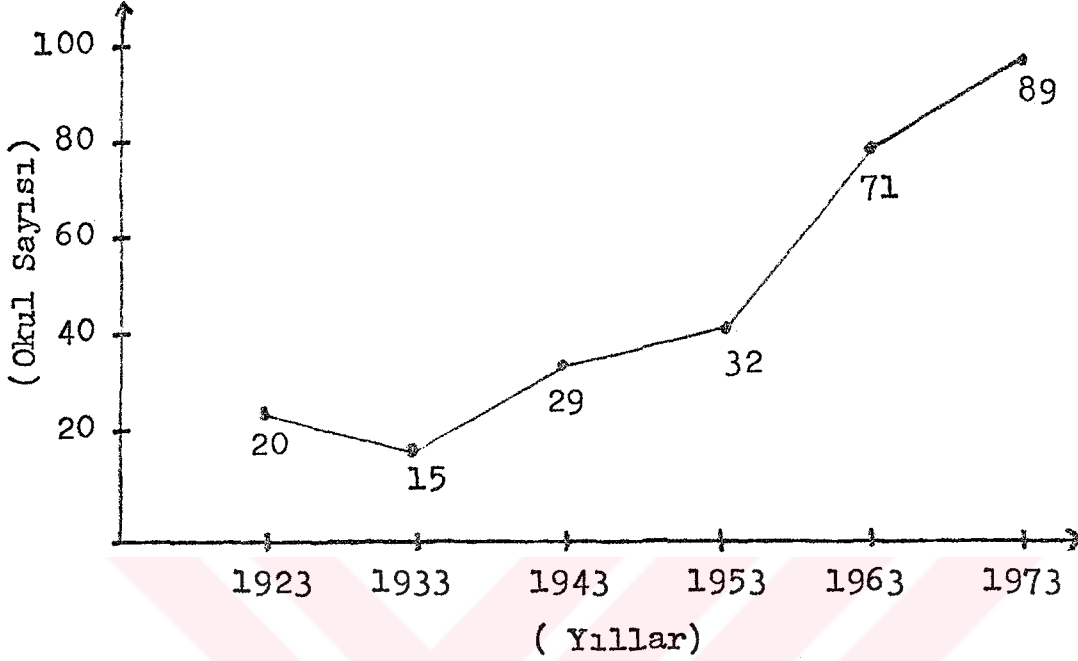
mesini karara bağlamıştır.

Öğretmen okulları, 1932-1933 öğretim yılında 6 yıla çıkarılmış; ilk üç sınıfı içeren ilk devrede, ortaokul programı uygulanmış, mesleki devre olan son üç sınıfta ise, öğretmenlik mesleği ile ilgili derslere ve uygulamalara yer verilmiştir. Sonradan ilk devre kaldırılarak, ortaokul mezunlarını kabul eden üçer yıllık meslek okulları haline getirilmiştir.

1940 yılında çıkarılan 3803 sayılı kanunla, Köy Öğretmen Okulları, Köy Enstitüleri haline gelmiştir. Programlarındaki çeşitli değişikliklerden sonra, 1954 yılındaki 6234 Sayılı Yasayla, Köy Enstitüleri ve öğretmen okulları, "İlköğretmen Okulları" adı altında birleştirilmiştir. 1969 yılında bir Bakanlık olurlarına istinaden, ilköğretmen okullarının öğretim süresi 3 yıllık lise programlarına, bir yıllık öğretmenlik bilgisi programı eklenerek 7 yıla çıkarılmıştır.

Cumhuriyet döneminin başında ülkemizde 20 öğretmen okulu varken, 50 yıl sonra (1973'te) bu sayı 89'a yükselmiştir.

Grafik 1
İlköğretmen Okullarının Sayısal Artışı (1923-1973)

Kaynak: Sayısal veriler, "M.E.B. Cumhuriyet'in 50. yılında Rakam ve Grafiklerle Milli Eğitimimiz" adlı kitaptan alınarak derlenmiştir.

1973 yılında çıkarılan 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile, öğretmenlerin yükseköğrenim görmeleri esası getirilince, ilkokullara öğretmen yetiştirmek üzere, lise sonrası 2 yıllık Eğitim Enstitüleri kurulmuş ve ilköğretmen okulları da öğretmen liselerine dönüştürülüp, buradan mezun olanlara Eğitim Enstitülerine öncelikle girebilme imkanı sağlanmıştır.

(ii) Ortaöğretim I. Devreye Öğretmen Yetiştirme

Cumhuriyet'in ilanından önce ortaöğretim birinci devreye öğretmen yetiştiren herhangi bir kurumun olmadığını görüyoruz. Bu konuda yapılan çalışmalar, özellikle

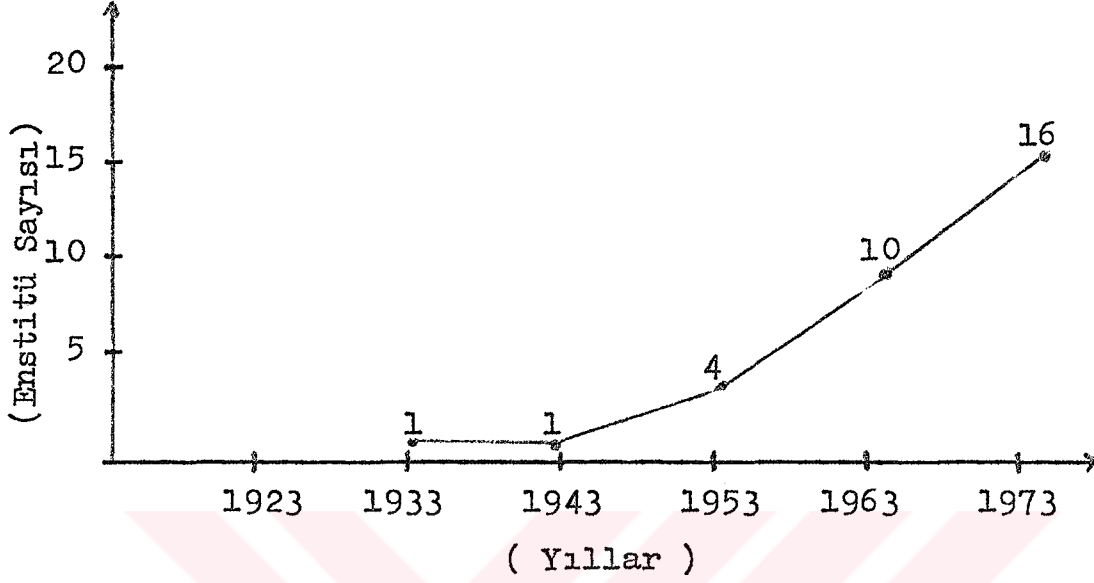
Cumhuriyet döneminde ortaya çıkmıştır. Ortaöğretim öğretmenliğine, üniversite mezunları atanırken, ortaokul sayısındaki artış ve öğretmen ihtiyacının ortaya çıkmasıyla, ortaokullara öğretmen yetiştirmek üzere iki yıl süreli Eğitim Enstitüleri açılmıştır.

Eğitim Enstitülerinin çekirdeğini oluşturan Gazi Eğitim Enstitüsü, 1926'da "Orta Muallim Mektebi" adıyla Konya'da açılmış, bir yıl sonra, "Gazi Terbiye Enstitüsü ve Orta Muallim Mektebi" adı altında Ankara'ya nakledilmiştir. Kurulduğunda, yalnızca Edebiyat ve Pedagoji şubeleri bulunan bu kurumun şube sayısı zamanla artış göstermiştir. 1940'dan sonra, ilköğretimde okullaşma oranının artmasıyla, ortaokula olan talep de artmış ve Eğitim Enstitülerinin kurulması gündeme gelmiştir. 1945 yılında, Reşat Şemsettin Sirer, ilk defa, Eğitim Enstitüsünün kanunlaşması için girişimde bulunmuş ve 1946 yılında, Bakanlığı sırasında Eğitim Enstitüleri kurulmaya başlanmıştır. Öğretmen açığını kapatmak amacıyla, Balıkesir, İzmir ve İstanbul'da yeni Eğitim Enstitüleri açılmıştır.

Açılan Eğitim Enstitülerinin elli yıllık süredeki sayısal artışı şu şekildedir:

Grafik 2

Eğitim Enstitülerinin Sayısal Artışı (1923-1973)

Kaynak: Sayısal veriler, "M.E.B. Cumhuriyet'in 50. Yılında Rakam ve Grafiklerle Milli Eğitimimiz., İst. 1973" adlı kitaptan alınarak derlenmiştir.

1973 yılı itibariyle geçerli olan sayı (16), bu yıldan sonra, Eğitim Enstitülerinin isimlerinin, "Yüksek Öğretmen Okulu" olarak değiştirildiği 1978 yılında 18 olarak belirlenmiştir.

Açılmış olan Eğitim Enstitülerinin programlarında ve öğrenim sürelerinde, zamanın şartlarına göre değişiklik yapılmıştır. 1949-1950 öğretim yılında Eğitim Enstitülerinde Fen ve Edebiyat Şubeleri kurulmuştur. 1967-68 öğretim yılında Fen Bölümü; Fen ve Tabiat Bilgisi ve Matematik; Edebiyat Bölümü ise, Türkçe ve Sosyal Bilgiler olmak üzere ayrılmış, 1968-1969 öğretim yılında, bütün bölümlerde süre 3 yıl olmuştur.

(iii) Lise ve Dengi Okullara Öğretmen Yetiştirme

Cumhuriyet döneminde, Lise ve dengi okulların kültür dersi öğretmenleri, Yüksek Öğretmen okullarında yetişmiştir. 1848 yılında kurulan ve İdadi ve Sultanilere, Darülfunun mezunu öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan Yüksek Muallim Mektepleri, Cumhuriyet döneminde, Lise ve dengi okullara öğretmen yetiştirmek üzere yeniden düzenlenmiştir. Sonradan, "Yüksek Öğretmen Okulu" adını alan bu kurum, öğrencilerini Fen ve Edebiyat Fakültelerine kaydetmiştir. 1924 yılından itibaren öğrenciler, asıl bilim dalları ile ilgili dersleri Fakültelerde görürken, öte yandan Milli Eğitim Bakanlığı'nın büyük ölçüde yatırım yaptığı Yüksek Öğretmen Okulu'nda gece derslerine ve müzakerelere tabi tutulmuşlardır. 1950'lili yıllara kadar, Türkiye'nin özellikle doğu illerindeki liselerde zorunlu hizmetle görevlendirilmişlerdir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası, ülkemizde de başlayan "kalkınma" hareketleri, bu meyanda sanayileşme hamleleri, yeni mesleklerin oluşmasına yol açmış, mesleklerle bağlanan değerlerde değişmeler olmuş, öğretmenlik mesleğine karşı talepte de azalma kaydedilmiştir. Bunun sonucunda, genel olarak öğretmen yetiştiren kurumlara nitelikli öğrenci seçme süreci yerine, gelen öğrenciyi hazırlama uygulamasına yer verilmiştir. Yüksek Öğretmen okulları da nitelikli öğrenci bulmada güçlük çekmeye başlayınca, ilköğretmen okulu öğrencilerinden son sınıfa geçen başarılı öğrenciler, Ankara'da bir hazırlık sınıfına alınmış, "Lise Son Sınıf" ve bu sınıftan, Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi olarak, Fen ve Edebiyat Fakülteleri-

ne gönderilmiştir. Aynı amaçla bir Yüksek öğretmen okulu 1964 yılında İzmir'de açılmıştır.

1946'da Ankara Üniversitesi, 1955'te Ege Üniversitesi, 1957 yılında ise Atatürk Üniversitesi kurulmuş; bu üniversitelerin bünyesindeki Fen ve Edebiyat Fakültelerinde, lisansa ek olarak, öğretmenlik sertifikası programları verilmeye başlanınca, lise öğretmeni ihtiyacı büyük ölçüde karşılanmış, liselerdeki boş kadrolara da zorunlu hizmeti olan Eğitim Enstitüsü mezunları atanmıştır.

Bu kurumlara ek olarak, "Yüksek Öğretmen Okulları" adı altında 1982'ye kadar faaliyetlerini sürdürmüş bulunan Eğitim Enstitüleri, yukarıdaki adı aldığı 1978 yılında 3 yıldan 4 yıla çıkarılmıştır.

Lise ve dengi okullara, genel kültür dersleri öğretmeni yetiştirmenin uzun bir geçmişi olmasına karşın, örgün olarak meslek ve atelye dersleri öğretmenlerini yetiştirmenin elli yıllık bir geçmişi vardır.

1934 yılından önce, yabancı ülkelere bu amaçla öğrenci gönderilmişse de, gün geçtikçe sayının artmasıyla, bu alandaki öğretmenlerin hepsinin yurt dışında yetiştirilmelerinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedendir ki, 1934-1935 öğretim yılında 2 yıl süreli Kız Teknik Öğretmen Okulu açılmıştır. Bu okul, ilk kurulduğu zaman, biri iki, diğeri üç yıl olan iki bölümden oluşuyordu. 1938-1939 öğretim yılında, iki yıllık bölüm kaldırılmış, 1947-48 öğretim yılında da, programlarında köklü değişiklikler yapılarak, öğretim süresi 4 yıla çıkarılmış-

tır. Bu kurum, 1961-1962 öğretim yılında, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu" adını almıştır.

Erkek Sanat Enstitülerinin atelye dersleri öğretmenlerini yetiştirmek üzere, 1936-1937 öğretim yılında 3 yıl süreli ve 3 bölümü olan, "Erkek Teknik Öğretmen Okulu" açılmış; 1947 yılında, program değişiklikleri ile süre 4 yıla çıkarılmıştır. 1961-1962 öğretim yılında, "Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu" adını almış ve 1968 yılında sayısı ikiye yükselmiştir.

Ticaret ve Turizm alanında, Ticaret Liselerinin meslek dersleri öğretmenleri, İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'nda yetişmişlerdir. Ancak, bu okul, öğretmenlik formasyonu bakımından, ticaret eğitimi talebini karşılamaktan uzak olduğu için, 1955-1956 öğretim yılında, Ankara'da 3 yıl süreli, "Ticaret Öğretmen Okulu" açılmış, 1965-1966 yılında ismi "Turizm" kelimesi de eklenerek, "Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu" olmuş ve süresi 4 yıla çıkarılmıştır. O günkü statüsüyle bu okul, Ticaret Lisesi yanında Otelcilik Meslek Lisesi ve diğer ortadereceli okullara da öğretmen yetiştirmiştir.

Bu kurumlara ek olarak, orta dereceli okullarda, teknoloji eğitimi, ev ekonomisi v.b. derslerin öğretmenlerini yetiştirmek üzere, 1974-1975 öğretim yılında 4 yıllık "Endüstriyel Sanatlar Yüksek Öğretmen Okulu" açılmıştır.

2- ÖĞRETMEN EĞİTİMİNİN YÜKSEKEĞİTİM DÜZEYİNE ÇIKMASI

1973 yılına dek, tarihi süreç içerisinde evrimi verilen öğretmen eğitimi programları, bu tarihten sonra, gerek sayı ve gerekse süre yönlerinden çeşitli aşamalardan geçmiş ve önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Sözü edilen bu gelişmelerden, 1973 yılında çıkarılan Milli Eğitim Temel Kanunu ve 1981'de çıkarılan Yükseköğretim Kanunu, öğretmen eğitimi yönünden iki önemli kilometre taşı oluşturmuştur.

a) Milli Eğitim Temel Kanunu'nun Öğretmen Eğitimi Yönünden Anlamı ve Kapsamı

Milli Eğitim Temel Kanunu Tasarısı, hükümet programında yer alan Milli Eğitim Reformunu gerçekleştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Yüksek Planlama Kurulu ve Bakanlar Kurulunca kabul edilerek 13 Ekim 1972 tarih ve 14335 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Milli Eğitim Reformu Stratejisi" uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur (Özalp-Ataünel, 1977, s.652).

Bugünkü Milli Eğitim Sistemimizin temeli, Cumhuriyet'in ilanından sonra atılmış, genç Türkiye Cumhuriyeti yaratılırken, Milli Eğitime, başlangıçta devletin muhtaç olduğu idari kadroları süratle doldurma görevi düşmüş; buna, milli duyguları kuvvetli, ülke çıkarları doğrultusunda idealist ve dinamik kuşaklar yetiştirmek, Atatürk ilke ve inkılaplarını halka yaymak, batıl inançlarla ve

cehaletle savaşmak görevleri de eklenmiş, bu tür görevlerin yürütücülüğü ise, öğretmenlere verilmiştir.

Atatürk'ün, "Milletleri kurtaranlar, yalnız ve ancak Muallimlerdir." veciz sözüyle çerçevelenen milli eğitim ülküsü ve hizmet aşkı içinde yetişen Türk Öğretmeni, yurdumuzun hızla ilerlemesinde, birinci derecede rol oynamaktadır.

Yukarıda sözü edilen yönüyle, önemli bir işlevi yüklenen öğretmenlik mesleği, muhteva ve metotlar yönünden ortaöğretim düzeyinde bir programla edinilecek ve başarılacak bir meslek değildir. Cumhuriyet'in ilanından, 1973 yılına kadar, öğretim süresi açısından çeşitli değişikliklere uğramasına rağmen, özellikle Temel Eğitime öğretmen yetiştiren kurumlar, ortaöğretim düzeyinde faaliyet gösteriyorlardı. Türkiye 2000'li yılların ihtiyaçlarını karşılayabilecek Türk insanını yetiştirebilmek için, öğretmenlik eğitimini, en kısa zamanda yükseköğretim düzeyine getirmek, her alanda olduğu gibi, bu alanda da Avrupa Standartlarına ulaşmak zorunda idi. Ayrıca, 1920'lerden bu yana sürdürülen ilköğretim seferberliği sonunda, ülke genelinde öğretmen açığı, süreden ve dolayısıyla nitelikten fedakarlık gerektirmeyecek düzeyde idi.

Tüm bu zorunluluklar, öğretmenlik eğitiminin yükseköğretim düzeyine çıkarılması düşüncesini gündeme getirmiş, "öğretmenlik, devletin, eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir." denilerek ve "Hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yükseköğrenim gör-

'melerinin sağlanması esastır." hükmüyle, 1973 tarih ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. Maddesinde yerini almıştır (Resmi Gazete, 24 Haziran 1973, Sayı: 14574).

Bu kanunla, öğretmenlik, meslek olarak bir bütünlüğe kavuşturulacak; öğretmen yetiştiren kurumların düzeyi yükseltilecek ve gerek bu kurumlar, gerekse hizmet-içi eğitim programları, öğretmenlerin yatay ve dikey geçişlerle yükselmelerine imkân verecek şekilde düzenlenecekti.

Yine, adı geçen kanunun ilgili maddelerini yürürlüğe koymak üzere, ilkokullara öğretmen yetiştirmek için yükseköğretim düzeyinde iki yıllık Eğitim Enstitülerinin kurulması yoluna gidilmiştir.

1979-1980 öğretim yılı itibariyle, ülkemizde iki yıllık 16 Eğitim Enstitüsü bulunmakta idi. Ortaöğretimde ise, niteliği daha üst düzeye çekmek amacıyla, 1978 yılından sonra, dal öğretmeni yetiştiren Eğitim Enstitüleri'nin öğretim süreleri, 4 yıla çıkarılmış ve isimleri "Yüksek Öğretmen Okulu" olarak değiştirilmiştir. Bu kurumların sayısında, 1979-1980 öğretim yılı itibariyle, dokuzu 4 yıllık, dokuzu 3 yıllık olmak üzere 18'dir (D.İ.E, 1981).

b) Yükseköğretim Kanunu'nun Öğretmen Eğitimi
Yönünden Anlamı ve Kapsamı

Milli Eğitim Temel Kanunu ile yükseköğretim düzeyine çıkarılan öğretmen eğitimi programları, 1982 yılı-

na kadar Milli Eğitim Bakanlığı'nca yürütülmeye çalışılmıştır.

4.11.1981 tarihinde kabul edilen 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, tüm yükseköğretim kurumlarını üniversite çatısı altında toplamıştır. Bu kanunun amacı, yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek, tüm yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir (Resmi Gazete, 6 Kasım 1981, Sayı:17506).

Amacında da görüldüğü gibi, ilgili esasların bir bütünlüğe kavuşturulmak istenmesi, farklı uygulamaları ortadan kaldıracabileceği gibi, nitelik ve nicelik sorunlarına da önemli çözümler getirecektir.

Yükseköğretim Kanunu'nun, Yükseköğretim Kurumlarına yüklediği görevler, 12. maddede şu şekilde belirlenmiştir:

(i) Çağdaş uygarlık ve eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

(ii) Milli Eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve gerekli sayıda insangücü yetiştirmek,

(iii) Ülkenin, bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle, öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak, düşüncelerini ve önerilerini bildirmek.

Kanunun, yukarıdaki ilgili fıkralarına baktığımız zaman, özellikle, bilimsel, ekonomik ve sosyo-kültürel yönden gelişmeye dikkat çekilmektedir. Bu alanlardaki gelişme ve ilerlemeleri insan unsuru gerçekleştireceğine göre ve bunların yetiştirilmesi görevi de öğretmene düştüğü için, Yükseköğretim Kanunu'nun öğretmen eğitimi yönünden önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Yükseköğretim Kanununa dayalı olarak, Yükseköğretim Kurumları ve bunun yanında öğretmen eğitimi programları, 28.3.1983 tarihli 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilatlanarak, üniversite çatısı altında toplanmıştır (Resmi Gazete, 30 Mart 1983, Sayı:18003).

1982 yılına kadar, çeşitli adlar altında, ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurumlar 4 yıllık Eğitim Fakülteleri ile ilköğretim okullarına sınıf öğretmeni yetiştiren 2 yıllık meslek okulları haline dönüşmüştür. Programların üniversiter bir öze kavuşması ile, öğretmen eğitimi programlarında, okuldan üniversiteye doğru bir geçiş devresi başlamıştır.

c) Geçiş Devri Özellikleri

Yukarıda, öğretmen eğitimi yönünden önemini kısaca açıkladığımız 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu çerçevesinde, tüm öğretmen yetiştiren kurumlar, üniversiter düzeyde faaliyet göstermektedirler. Adı geçen Kanuna dayalı olarak, 28.3.1983 tarihli 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilatlanan Eğitim Fakülteleri, bir kısmı yeni kurularak, bir kısmı ise, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bünyesindeki Yüksek Öğretmen Okullarının, "Eğitim Fakültesi" adını almasıyla üniversitelere bağlanmıştır. Ayrıca, sınıf öğretmeni yetiştiren iki yıllık Eğitim Enstitüleri, adı geçen Kararname ile, "Eğitim Yüksekokulları" adını almış, onsekizi Eğitim Fakültelerine, beşi üniversite rektörlüklerine bağlanarak geniş bir alana yayılmışlardır.

Ortaöğretime öğretmen yetiştiren Eğitim Fakülteleri, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye dayalı olarak şu isimlerle anılmaktadırlar:

(i) Tüm ortaöğretim kurumlarının kültür dersleri öğretmenlerini yetiştiren Eğitim Fakülteleri,

(ii) Teknik ve Endüstri Meslek Liselerinin atelye dersleri öğretmenlerini yetiştiren Teknik Eğitim Fakülteleri,

(iii) Kız Meslek Lisesi ve Ticaret Liselerinin meslek dersleri öğretmenlerini yetiştiren Mesleki Eğitim Fakültesi,

Bugün, ülkemizde, çeşitli üniversitelerin bünye-

sinde faaliyet gösteren, 1 Eğitim Bilimleri Fakültesi, 16 Eğitim Fakültesi, 3 Teknik Eğitim Fakültesi ve 1 Mesleki Eğitim Fakültesi bulunmaktadır (ÖSYM, 1987).

Bu kurumlara ek olarak, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde, öğretmen yetiştirme programı olan bir Eğitim Bilimleri Bölümü de bulunmaktadır.

Öğretmen yetiştirme amacına dönük olarak faaliyette bulunan ve Yükseköğretim Kanunu ile isimleri ve statüleri belirlenen bu kurumlar, altı yıldır üniversite çatısı altında bir geçiş dönemi yaşamaktadırlar. 2547 Sayılı Yasa ile büyük çoğunluğu Milli Eğitim Bakanlığın-
dan devralındığında, nicelik ve nitelik yönlerinden değişik sorunlara sahip bulunmakta idi.

Öğretmen eğitimi yönünden, nicelik-nitelik dengesini sağlayacak olan bir eğitim programının bütün canlı ve cansız öğelerinin sahip olduğu özellikler, ilgili programdan üst düzeyde verim almanın önemli temel şartlarından-
dır. Öğretmen yetiştiren kurumların programlarıyla ilgili olarak, fiziki tesisleri, öğretim araç-gerçekleri, öğrenci sayıları, derslerin dağılımı ve özellikle öğretim elemanlarının sahip olduğu nitelikler, programın başarısını etkileyen önemli faktörlerdendir. Her bir faktör, kendi içerisinde sistemi etkileyecek birtakım özelliklere sahip bulunmakla beraber, bunların birbirleriyle etkileşimi ve özellikle öğretmen adayını yetiştirecek öğretim elemanlarının nitelikleri ayrı bir yer tutmaktadır. 2547 Sayılı yasayla birlikte niteliği artırma-
yı ön plana almada, öğretim elemanlarının bilgi, görgü

ve deneyim açısından istenilen noktaya gelmesi için-özellikle öğretim görevliliğinden öğretim üyeliğine yükselmek- onların, belirli bir akademik sistem dahilinde yetiştirilmeleri gerekir. Bu yetiştirme sürecinin ortalama olarak 10-15 yılı aldığı (bu, düzenli çalışan genç bir elemanın Doçent veya Profesör olması için gereken süredir) gözönüne alınırsa, sorunların kaynağına inilerek, bir planlama ile giderilmeye çalışılması, hem bu sorunun hemde diğer sorunların çözümüne önemli ölçüde ışık tutacaktır.

Yükseköğretim Kanunu ile üniversite çatısı altında yer alan Eğitim Fakültelerinin 6 yıl gibi bir zaman diliminde eriştiği noktanın değerlendirilmesi, sorunların kaynağının tesbit edilmesi ve geleceğe dönük model önerilerinde bulunmak üzere bir araştırma ihtiyacı duyulmuştur. Böylelikle, geçiş devresindeki sorunlar ve öneriler üzerinde durularak, bilimsel yönlendirme görevinin yerine getirileceği düşünülmektedir.

3- ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Uygulamada, insan unsurunun en önemli olduğu alan şüphesiz eğitimidir. Eğitimde ise, temel insan unsuru öğretmendir. Eğitim Teknolojisindeki gelişmeler, eğitim ve öğretimi kolaylaştırmada yardımcı olurlar, ancak hiç bir zaman öğretmenin yerini alamazlar.

"Öğretmenlik statüsü, yalnızca bilgi verme rolünü gerektirseydi, bu işi öğretim makinaları, TV, Radyo v.b. araçlarla yapmak mümkün olurdu. En

azından, teknoloji yönünden gelişmiş ve teknoloji ötesine geçmiş toplumlarda, öğretmen problemi kolayca çözümlenirdi." (Varış, 1978, s.115).

Bu nedenle, her derece ve türdeki eğitim kurumları için gerekli sayıda ve nitelikte öğretmen yetiştirmek ve istihdam şartlarını cazip hale getirmek büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinin en önemli göstergelerinden biri, eğitilmiş insan gücüdür. Bu gücü ortaya koymak üzere, her alanda genç kuşakların eğitilmesi, öğretmene düşmektedir. Nitekim, öğretmen, devletin eğitim politikasını uygulamaya koyan kişi olduğundan, bunların eğitimi de ayrıca önem kazanmaktadır.

Bu nedenle, "Eğitim sistemini yenilemek isteyen ülkeler, reform çalışmalarına, öğretmen yetiştirme programlarından başladıkları ölçüde başarılı olmaktadır" (Varış, 1973, s.48).

Bu noktadan hareketle, araştırma ile ilgili olarak toplanan bilgilerin, varılan sonuçların, ülkemizde öğretmen yetiştiren kurumlar ve bunların programlarına katkıları açısından önem taşımaktadır.

II- METODOLOJİ

Bu araştırma, ülkemizde, 1982 yılında Yükseköğretim bünyesinde üniversitelere bağlı olarak kurulan Eğitim Fakülteleri üzerinde bir durum tesbiti yapmak üzere yürütülmüştür. Bu türden yapılan araştırmalarda görüldüğü üzere, betimsel bir "Survey" niteliğindedir.

Eğitim Fakültelerinin çeşitli yönlerden ayrı ayrı ve derinliğine birer tez konusu oluşturacak boyutları mevcuttur. Burada, bu boyutlar, programlara etkinliği açısından ele alınmış ve bazı spesifik soruların cevaplanması amaçlanmıştır.

1- Araştırmanın Amaçları

Bu araştırmanın temel amacı, günümüzde çalışır durumda bulunan Eğitim Fakültelerinin ve Edebiyat Fakülteleri bünyesinde bulunan Eğitim Bilimleri Bölümlerinin programlarına ilişkin canlı ve cansız antitelerinin tesbiti, bu programlara ilişkin sorunların gözden geçirilmesi ve Eğitim Fakülteleri programlarının geliştirilmesine dönük önerilerde bulunmaktır. Bu doğrultuda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

(i) Eğitim Fakültelerine giren öğrencilerin fakültelere göre dağılımı nasıldır?

(ii) Bu fakültelere giren öğrencilerin giriş puanları nasıldır?

(iii) Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarının nicelik ve nitelik yönünden dağılımı nasıldır?

(iv) Eğitim Fakültelerinde bina, tesis ve araçlar ne dereceye kadar etkin bir öğretimi desteklemektedir?

(v) Eğitim Fakültelerinde okutulan dersler arasında yapılan karşılaştırmalar nasıl bir tablo oluşturmaktadır?

(vi) Eğitim Fakültelerinin programlarına etkin sorunları nelerdir?

2- Varsayımlar

Bu araştırmada, aşağıdaki temel varsayımlardan hareket edilmiştir:

(i) Eğitim Fakültelerinin programlarını etkileyen faktörler bilimsel araştırma yolu ile ele alındığında fakülte programlarının geliştirilmesi mümkün olacaktır.

(ii) Fakülte programlarına ilişkin verilerin toplanması ve değerlendirilmesi ile bu fakültelere sağlıklı bir yön verilmesi mümkün olacaktır.

3- Sınırlılıklar

(i) Bu araştırma, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Fakülteleri ve öğretmenlik sertifikası programı veren Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü ile sınırlıdır.

(ii) Bu araştırmada, Eğitim Fakülteleri ile ilgili, ulaşılabilen her türlü kaynak, rapor, döküman ve bel-

geler araştırmanın sınırını tayin etmiştir.

4- Evren ve Örneklem

Bu araştırma, betimsel nitelikte bir alan araştırması olduğundan, veri toplamak amacıyla, araştırmanın evrenini, günümüzde değişik üniversitelerin bünyesinde faaliyet gösteren tüm Eğitim Fakülteleri oluşturmaktadır. Bunlara ek olarak, öğretmen yetiştirme görevine katkı sağlayan İ.Ü.Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü de evrene dahildir. Evreni oluşturan fakülteler, 1 Eğitim Bilimleri Fakültesi, 16 Eğitim Fakültesi, 3 Teknik Eğitim Fakültesi, 1 Mesleki Eğitim Fakültesi ve 1 Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü olmak üzere 22'dir.

Fen-Edebiyat Fakültelerine bağlı olarak kurulmuş olan Eğitim Bilimleri Bölümleri, biri dışında işler durumunda olmadığı için alınmamıştır.

Araştırma, yukarıda belirtilen evren üzerinde yapılacağından, ayrıca örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Zira, sonuçta elde edilecek bulgular evrene bağlı olarak genelleneceğinden, herhangi bir Eğitim Fakültesi, araştırma dışında tutulmamıştır. Bu nedenle, araştırmanın evreni örnekleme oluşturmaktadır.

şu kadar ki, her araştırmada olduğu gibi, bu araştırmada da veri toplama araçlarının iade oranı örnekleme tam anlamıyla eşit olmamış, 22 Eğitim Fakültesi programından 17 iade alınmıştır.

5- Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmanın amaçlarını gerçekleştirmek üzere, bir yazılı araç geliştirilmiş, resmi belgelere inilmiş, gidilmesi mümkün kurumlarda gözlem ve incelemelerde bulunulmuştur.

5 kategoride hazırlanan gözlem ve inceleme formu, mahallinde doldurulmuş ve bu formun cevaplanması 1 aylık süre içerisinde tamamlanmıştır.

Eğitim Fakültelerinin görev ve işleyişi ile ilgili yasalar, yönetmelikler, sayısal veriler v.b. Yükseköğretim Kurulu'ndan sağlanmıştır.

Uygulanan gözlem ve inceleme formunun bir kısım maddelerine açık ve yeterli cevap alınamamıştır. Bu boşluk, daha çok, kurumlardaki personel ve programa ilişkin kayıtlara inilememesinden doğmuştur. Bununla beraber, toplanan veriler, genelde program değerlendirmesi açısından yeterlidir.

6- Toplanan Verilerin Analizi

Yükseköğretim Kurulundan elde edilen veriler, araştırmanın daha çok, problem ile sayısal verileri ilgilendiren kesimlerinde yer almaktadır.

Gözlem ve inceleme formu aracılığıyla toplanan veriler iki şekilde rapora dönüştürülmüştür:

a) İnceleme formunu iade eden bütün fakülteler tarafından cevaplandırılan sorular tablolanmıştır.

b) Fakülteler tarafından boş bırakılan soruların bulunduğu hallerde, cevap veren fakültelerden elde edilen verilerin kategorik olarak dökümü yapılmıştır.

Ayrıca, resmi rapor ve dökümanlardan, dipnot verilmek suretiyle alıntı yapılmıştır.

Bilgiler, genel olarak, "N", "f", " $\bar{x}$ " şeklinde işlemlere tabi tutularak analiz edilmiş ve tablolanmıştır.

7- Tanımlar

Burada, araştırmada sıklıkla kullanılan temel kavramların tanımları yer almaktadır.

Eğitim Fakültesi : Ortaöğretim Kurumlarına öğretmen yetiştiren eğitimle ilgili bilimsel inceleme ve araştırmalar yapan, 4 yıllık Lisans ve lisans-üstü eğitim veren yükseköğretim kurumudur.

Eğitim Programı : Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim, dersdışı kol faaliyetleri, özel günlerin kutlanması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık v.b. hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeveye girer (Varış, 1978, s.17).

Program Değerlendirme : Yürürlükte bulunan bir programın daha iyi ürün vermesi için, bütün yapısal boyutların ve bunların dayanışmasının değerlendirilmesidir.

Program Geliştirme : Gerek okul içinde ve gerekse okul dışında, Milli Eğitimin ve okulun amaçlarını etkinlikle geliştirmek ve gerçekleştirmek üzere düzenlenen muhteva ve faaliyetlerin, uygun yöntem, teknik, araç ve gereçlerle geliştirilmesine yönelmiş koordine çabalarının tümüdür (Varış, 1978, s.20)..

Öğretmen : Bilgi, görgü ve yaşantısı ile belli dal ve alanlarda başkalarının eğitime ve gelişmesine yardım eden, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenimi bitirerek ya da yeterlikleri kazanarak öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş kişidir.

Öğretim Elemanı : Eğitim Fakültelerinde, eğitim-öğretim etkinliklerine doğrudan veya dolaylı yollardan katkıda bulunan, Profesör, Doçent, Yard.Doç., Doktor, Araş.Gör., Öğretim Görevlisi, Uzman v.b. kişilerdir.

Öğretim Süreçleri : Bir öğrenme ortamında, öğretmen-öğrenci etkileşimini, kullanılan eğitim yöntemlerini ve araç-gereçleri, zamanlamayı içeren, özet olarak öğrenme-öğretim atmosferini etkileyen tüm değişkenlerdir.

III- BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde, çalışmanın metodolojisine ve toplanan verilere uygun olarak, Eğitim Fakülteleri Programlarına ilişkin durum tesbiti yapılacak, bulgular sistemli bir biçimde sunulacak ve bu bulguların yorumlarına yer verilecektir.

Toplanmış bulunan veriler:

1- Eğitim Fakültelerinde programlara etkin faktörlerin durumu,

2- Eğitim Fakültelerinde programlara ilişkin sorunlar,

3- Eğitim Fakültelerinde çalışan öğretim elemanlarının geliştirme önerileri, olarak üç nokta etrafında açıklanacaktır.

1- Eğitim Fakültelerinde Programlara Etkin Faktörlerin Durumu

Bilindiği üzere "Eğitim Programlarının Geliştirilmesi", düzenlenen programın masabaşında değiştirilmesi, bir kısım konuların çıkarılması ya da eklenmesi değildir. Program Geliştirme amacıyla yürütülen değerlendirme çalışmalarında, süreçlerle ilgili olan bütün ilgililerin, her türlü canlı ve cansız faktörün, dikkate alınması gerekir.

Eğitim Fakültelerinin Programlarının değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmada da, programa etkin canlı faktörlerle, cansız faktörlerin mevcut durumunu in-

celelemek gerekecektir. Bu noktadan hareketle, bu kesimde, öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan eğitim fakültelerinde, öğrencilere, öğretim elemanlarına, bina ve tesislere, yürütülen programlara ve öğretim araçlarına ilişkin bulgular sunulacaktır.

Eğitim Fakülteleri programlarına ilişkin bulgular verilirken, -özellikle mevcut durum ortaya konulurken- 5 kategori şeklinde düzenlenen inceleme formu, 4 kategori olarak tablolara dökülmüş veya tablolamadan açıklama yoluna gidilmiştir. Bunun nedeni, öğretim araç-gereçleriyle ilgili bulguların, fakültelerdeki öğretim programlarına ilişkin bulgular içinde verilecek olmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, örnekleme giren fakülteler 22 olmakla birlikte, 5 fakülteден, veri toplama aracı iade edilmediği için, bulgularda 17 fakülteye ilişkin veriler bulunmaktadır. Sadece öğrencilere ilişkin bulgular, ÖSYM'den resmi yazıyla alındığı için, bu kategoriye ait veriler, bütün Eğitim Fakültelerini kapsamaktadır.

17 Eğitim Fakültesinden, hepsinin ortak olarak cevapladığı kategorilere ait bulgulardan, tablolara dökülecek şekilde olanlar tablolanmış; diğerleri ile iade edilenlerden bir kısmının boş bıraktığı bölümlerde ise kategorik olarak açıklama yapılmaya çalışılmıştır.

Bulgularda yer alan fakülte adları kısaltılarak verilmiştir. Bu kısaltmaların açık şekli aşağıdaki gibidir.

- A.Ü. E.B.F : Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Fakültesi
- A.Ü. E.F : Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- A.Ü. K.K.E.F : Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir
Eğitim Fakültesi
- B.Ü. E.F : Bogaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Ç.Ü. E.F : Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- D.Ü. E.F : Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- F.Ü. T.E.F : Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fa-
kültesi
- D.E.Ü. B.E.F : Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim
Fakültesi
- G.Ü. G.E.F : Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
- G.Ü. M.E.F : Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakül-
tesi
- G.Ü. T.E.F : Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakül-
tesi
- H.Ü. E.F : Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- İ.Ü. E.F : İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- K.Ü. F.E.F. : Karadeniz Üniversitesi Fatih Eğitim
Fakültesi
- M.Ü. A.E.F : Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim
Fakültesi
- M.Ü. T.E.F : Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim
Fakültesi
- O.D.T.Ü. E.F : Ortadoğu Teknik Üniversitesi Eğitim
Fakültesi
- O.M.Ü. E.F : Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fa-
kültesi
- S.Ü. E.F : Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi

- U.Ü. E.F : Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
 U.Ü. N.E.F : Uludağ Üniversitesi Necatibey Eğitim
 Fakültesi
 İ.Ü. ED. F.E.B.B : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakül-
 tesi Eğitim Bilimleri Bölümü

A- ÖĞRENCİLERE İLİŞKİN BULGULAR

Burada, Eğitim Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin toplam sayısı ile bölümlere göre toplam sayılarına ve adı geçen fakültelere yerleştirilen öğrencilerin taban ve taban puanlarına ilişkin bulgular ve yorumlarına yer verilmektedir.

(i) Eğitim Fakülteleri Öğrencilerinin Fakültelere Göre Dağılımı

Bu bölümde, fakültelerde öğrenim gören öğrencilerin önce, bölümler dikkate alınmadan, sonra bölümlere göre sayılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Gerek Tablo 1'deki toplam öğrenci sayıları ve gerekse Tablo 2 ve 2-a'daki bölümlere göre toplam öğrenci sayılarına bakıldığında, ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin öğrenci yüklerinin çok fazla olduğu dikkat çekmektedir (Ortalama 1870).

Adı geçen fakültelerden, en fazla öğrenciye (4623) Gazi Eğitim Fakültesi; en az öğrenciye (150) ise, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü sahip bulunmaktadır.

Tablo 1: Fakültelere Göre Toplam Öğrenci Sayıları (x)

FAKÜLTELER	Cinsiyet		Toplam
	Kız	Erkek	
A.Ü. E.B.F.	499	607	1106
A.Ü. E.F.	598	430	1028
A.Ü. K.K.E.F.	1032	2151	3183
B.Ü. E.F.	403	298	701
Ç.Ü. E.F.	365	295	660
D.Ü. E.F.	598	1133	1731
F.Ü. T.E.F.	16	393	409
D.E.Ü. B.E.F.	1589	1132	2721
G.Ü. G.E.F.	2413	2210	4623
G.Ü. M.E.F.	2904	1132	4036
G.Ü. T.E.F.	82	2624	2706
H.Ü. E.F.	1070	877	1947
İ.Ü. E.F.	150	227	377
K.Ü. F.E.F.	443	939	1382
M.Ü. A.E.F.	2180	1729	3909
M.Ü. T.E.F.	182	1648	1830
O.D.T.Ü. E.F.	739	711	1450
O.M.Ü. E.F.	898	1022	1920
S.Ü. E.F.	1024	1447	2471
U.Ü. E.F.	856	547	1403
U.Ü. N.E.F.	712	698	1410
İ.Ü.ED.F. E.B.B.	130	20	150
Genel Toplam	18.883	22.270	41.153

(x) Ayrıntılı bilgi için bakınız Ek 4'e

Tablo 2: Eğitim Fakülteleri Bölümlerine Göre Öğrenci Sayıları (x)

CİNSİYET FAKÜLTELER	E.P.Ü		E.P.H.		E.Y.P.		Eğit.Bil.		Türk Dili Eğit.		Sos.Bil. Eğit.		Ren Bil. Eğit.		Yab.Diller Eğit.		Resim-İş Eğit.		Müzik Eğit.		Beden Eğit.			
	K	Erk. Top.	K	E.	Top.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	K	E.	
A.Ü. E.B.F.	146	232	378	239	135	374	114	240	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
H.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	262	279	541	-	-	-	-	390	386	776	418	212	630	-	-	-	-	
O.D.T.Ü.E.F.	-	-	-	-	-	-	102	69	171	-	-	-	386	440	826	200	40	240	-	-	-	51	162	
G.Ü. G.E.F.	-	-	-	-	-	-	156	318	474	190	74	264	336	603	433	376	800	728	445	1173	292	178	470	317
D.E.Y.Ü.B.E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	124	51	175	159	190	349	435	275	710	459	252	711	164	288	452
B.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	134	36	170	-	-	-	135	229	364	134	33	167	-	-	-	-	-	-
H.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	590	301	851	174	94	268	61	21	82
U.Ü.N.E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	125	65	190	158	190	348	429	443	872	-	-	-	-	-	-
S.Ü.E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123	143	266	153	332	485	382	668	1050	330	252	582	-	-	15
A.Ü. K.K.E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132	180	312	113	248	361	367	1326	1693	420	397	817	-	-	-
K.Ü. F.E.F.	-	-	-	-	-	-	47	63	110	86	88	174	96	246	342	214	542	756	-	-	-	-	-	15
M.Ü. A.E.F.	-	-	-	-	-	-	131	35	166	132	114	246	144	240	384	414	389	803	979	462	1441	176	93	269
D.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	106	180	102	256	358	191	519	710	231	252	483	-	-	-
A.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	134	131	265	-	-	-	-	-	-	405	269	674	59	30	89	-	-	-
Ç.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	38	48	86	-	-	-	-	-	-	280	214	494	37	23	60	-	-	10
O.E.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123	93	216	112	240	352	299	442	741	245	179	424	119	68	187
I.Ü. E.F.	-	-	-	-	-	-	34	84	118	76	66	142	-	24	63	87	-	-	-	-	-	16	14	30
I.Ü.ED.F.E.B.B.	-	-	-	-	-	-	130	20	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(x) Ayrıntılı bilgi için bakınız Ek 4'e

Tablo 2/a : Teknik Eğitim ve Mesleki Eğitim Fakültelerinde
Bölgümlere Göre Öğrenci Sayıları (x)

CİNSİYET BÖLÜMLER	FAKÜLTELER											
	G.Ü. T.E.F.			G.Ü. M.E.F.			M.Ü. T.E.F.			F.Ü. T.E.F.		
	K	E	T	K	E	T	K	E	T	K	E	T
Metalurji Eğitimi	5	558	563	-	-	-	-	469	469	-	141	141
Makina Eğitimi	22	888	910	-	-	-	28	232	260	1	136	137
Yapı Eğit.	35	210	245	-	-	-	-	-	-	15	116	131
Ağaç İşleri End.Eğt.	1	173	174	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elek-Elektronik	19	795	814	-	-	-	17	659	676	-	-	-
Matbaa Eğit.	-	-	-	-	-	-	8	89	97	-	-	-
Tekstil Eğit.	-	-	-	-	-	-	129	199	328	-	-	-
Çocuk Gelişimi	-	-	-	919	10	929	-	-	-	-	-	-
El Sanatları	-	-	-	528	38	566	-	-	-	-	-	-
Giyim Endüstr.	-	-	-	578	-	578	-	-	-	-	-	-
Teknoloji Eğit.	-	-	-	481	558	1039	-	-	-	-	-	-
Turizm İşletm.	-	-	-	170	258	428	-	-	-	-	-	-
Ticaret Eğit.	-	-	-	228	268	496	-	-	-	-	-	-

(x) Ayrıntılı Bilgi için bakınız Ek

4'e

Öğrencilerin fakültelere göre dağılımları incelendiğinde, sadece kız öğrencilerin veya sadece erkek öğrencilerin yer aldığı fakülte bulunmamaktadır. Ancak, bunu bölüm bazında düşündüğümüz zaman, belirli bir mesleğe yönelik olarak eğitim veren fakültelerde (Mesleki Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakülteleri), bölümlerdeki ders programlarının içeriğine uygun olarak sadece erkek veya sadece kız öğrencilerin olduğu bölümler (Metalurji Eğitimi, Giyim Endüstrisi Eğitimi gibi) bulunmaktadır. Dikkati çeken diğer bir nokta, Eğitim Fakültelerinin ilgili bölümlerinin bütün fakültelerde ortak bulunmayışıdır. Yine, bölümlerdeki öğrenci dağılımları yönünden ortaöğretim kurumlarına genel kültür öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakültelerinde, kız ve erkek öğrenciler arasında sayı bakımından pek fazla fark olmamakla birlikte, (bu fark sadece Yabancı Diller Eğitimi Bölümlerinde, Kız öğrenci lehinde büyümektedir), atelye dersleri öğretmeni yetiştiren Teknik Eğitim Fakülteleri ile Mesleki Eğitim Fakültesinde, aradaki fark bir hayli fazladır.

Yukarıda ortaya konulan duruma göre, nicelik yönünden öğrenci sayısının fazla olması, hem eğitim-öğretim, hemde istihdam şartlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu olumsuzluklar, normal olarak eğitim-öğretimin kalitesine yansiyabileceği gibi, nitelikli bir öğretmen adayının yetişmesini de etkileyecektir. Özellikle, atelye ve meslek dersleri öğretmeni yetiştiren fakülteler ile, genel kültür dersleri öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakültelerinin uygulama derslerinin fazla olduğu bölümlerde, öğretim ortamını etkileyen çeşitli olumsuzlukları

da beraberinde getirmektedir. Sayının fazla olması, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-araç-gereç etkileşimini etkileyecek, bu da, öğretim elemanının istese de verimli olamamasını ve öğrencininde, ortamdaki gereği gibi yararlanamamasını doğuracaktır.

(ii) Eğitim Fakültelerindeki Öğrencilerin Giriş Puanları

Burada, Eğitim Fakültelerinin tüm bölümleri göz önüne alınarak giriş puanları konusunda bulgulara ve yorumlarına yer verilmektedir.

Tablo 3'te de görüldüğü üzere, Ortaöğretim Kurumlarına öğretmen yetiştiren Eğitim Fakülteleri, iki tür puanla öğrenci kabul etmektedirler. Bunlardan, Mesleki Eğitim Fakültesi ile, Teknik Eğitim Fakülteleri, ÖSS (Öğrenci Seçme Sınavı), sonucunda; genel kültür dersleri öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakültelerinin bölümleri ise, ÖYS (Öğrenci Yerleştirme Sınavı) sonucunda alınan puanlara göre, öğrenci kabul etmektedirler. Eğitim Fakülteleri bünyesindeki Resim, Müzik ve Beden Eğitimi gibi bölümler, ÖSS sonucuna göre belirli bir taban puanla aday öğrenci kabul etmekte, sonradan yaptıkları yetenek sınavıyla, bölümlere girmeye hak kazananları belirlemektedirler.

Tablodaki puanlara bakıldığında, ÖSS sonucu en düşük puanla öğrenci kabul eden fakülte, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi (108 puan), en yüksek puanla kabul eden fakülte ise, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim

Tablo 3: Eğitim Fakültelerine Giriş Puanlarının Görünümü "Tüm bölümler gözönüne alınarak" (x x)

FAKÜLTELER	Puan Sınırları	
	Taban	Tavan
A.Ü. E.B.F.	396	435
H.Ü. E.F.	359	534
O.D.T.Ü. E.F.	407	586
G.Ü. G.E.F.	365	547
G.Ü. T.E.F.	134 (x)	185 (x)
G.Ü. M.E.F.	108 (x)	179 (x)
D.E.Ü. B.E.F.	385	563
B.Ü. E.F.	442	598
U.Ü. E.F.	367	572
U.Ü. N.E.F.	389	473
S.Ü. E.F.	383	527
A.Ü. K.K.E.F.	338	515
K.Ü. F.E.F.	377	460
M.Ü. A.E.F.	370	584
M.Ü. T.E.F.	132 (x)	181 (x)
D.Ü. E.F.	350	531
F.Ü. T.E.F.	138 (x)	157 (x)
A.Ü. E.F.	358	552
Ç.Ü. E.F.	413	570
İ.Ü. E.F.	369	486
O.M.Ü. E.F.	380	550
İ.Ü.ED.F. E.B.B.	320	370

(x) ÖSS Sonucuna göre

(x x) Ayrıntılı bilgi için bakınız Ek 5'e

Fakültesi'dir (185 puan). ÖYS sonucuna göre ise, en düşük puanı olan fakülte, İ.Ü. Edeb.Fak.Eğitim Bilimleri Bölümü (320 puan), en yüksek puanı olan fakülte ise, Bogaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'dir (598 puan).

Yine, tablodaki görünümüyle, gerek ÖSS ve gerekse ÖYS sonucuna göre alınan öğrencilerin puanlarına bakıldığında, pek yüksek olmadığı dikkati çekmektedir (Öğretmen yetiştiren kurumlar dışında kalan, diğer yükseköğretim programlarının puanlarına bakıldığında, aradaki fark daha belirgin olarak görülebilir). Ancak, tabloda yer alan taban ve tavan puanlar, bütün bölümler gözönüne alınarak belirtildiği için, tavan puanlar arasında yüksek olanlar göze çarpmaktadır. Bunun nedeni, bazı Eğitim Fakültelerinin (O.D.T.Ü, Bogaziçi Üniv. gibi.) İngilizce eğitim yapmasından kaynaklandığı gibi, Eğitim Fakülteleri bünyesindeki Yabancı diller bölümünün daha çok tercih edilmesi ile, Teknik Eğitim Fakülteleri programlarının Fen Bilimleri ağırlıklı olmasıyla, buraları tercih edenlerden, bu konuda yeteneği olanların ÖSS sonucunda yüksek puan almalarından kaynaklanmaktadır.

Öğretmen yetiştiren kurumların giriş puanlarının, diğer yükseköğretim programlarının puanlarından düşük olması, öğretmenlik mesleğine verilen değer bir göstergesi olarak düşünülebilir. Çünkü, ikinci dünya savaşı sonrası, mesleklere bağlanan değerler açısından öğretmenlik mesleği, tercihlerde son sıralara düşmeye başlamış, amaçlı bir yükseköğretim kurumunu bitirmek olan gencin, istemeyerek bu mesleğe adım atması sonucunu ortaya çıkarmıştır.

B- ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Burada, Eğitim Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının fakültelere göre dağılımları ile ihtisas alanlarına ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

a) Öğretim elemanlarının fakültelere göre dağılımları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4'te de görüldüğü üzere, ortaöğretime öğretmen yetiştiren 17 Eğitim Fakültesinde toplam 1857 öğretim elemanı görev yapmaktadır. Ünvanlara göre dağılım incelendiğinde, öğretim görevlisi statüsünde çalışan öğretim elemanları sayıca büyük bir oran oluşturmaktadır. Yine, tabloda görüleceği üzere, Yükseköğretim Kanununa dayalı olarak Yükseköğretmen Okulu'ndan Eğitim Fakültesine dönüşen kurumlarda öğretim görevlisi olanlar çoğunluktadır. Toplam öğretim elemanı bakımından en fazla sayıya Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, en az sayıya ise, bölüm olarak hizmet verdiği için, Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri bölümü sahip bulunmaktadır. Tabloda dikkati çeken diğer bir nokta, geleceğini öğretim üyesi adayı olarak, Yükseköğretim Kanunu ile Araştırma Görevlisi ünvanını alan öğretim elemanlarının da çoğunlukta olmasıdır.

Yine, Ünvanlara göre dağılım incelendiğinde, bazılarında sayı az bile olsa, her fakültede, öğretim üyesi sıfatını alan, Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçent vardır. Fakültelerdeki toplamı 184 olan Yardımcı Doçentlerin bir kısmı doktora sı olmayan, "Sanatta Yeterlik" adı altında bu ünvana sahip olan kişileri oluşturmaktadır.

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Fakültelere Göre Dağılımı

FAKÜLTELER	Öğretim Elemanları									Toplam
	Profesör	Doçent	Yrd. Doç.	Doktor	Ars. Gör.	Öğr. Gör.	Okutman	Uzman	Başka	
A.Ü. E.B.F.	6	16	7	7	14	1	9	2	-	62
H.Ü. E.F.	7	14	15	-	37	4	-	3	-	80
O.D.T.Ü. E.F.	6	13	16	-	26	-	10	-	-	71
G.Ü. G.E.F.	8	9	48	-	49	198	-	4	-	316
G.Ü. T.E.F.	8	1	4	4	44	87	-	6	-	154
G.Ü. M.E.F.	4	4	7	8	26	146	-	-	-	195
MÜ. A.E.F.	14	27	17	-	37	120	-	3	2	220
MÜ. T.E.F.	5	5	8	3	22	48	-	2	-	93
A.Ü. K.K.E.F.	2	13	8	3	52	41	-	5	-	124
DEY.Ü. B.E.F.	7	10	17	-	22	126	-	1	-	183
Ç.Ü. E.F.	2	2	6	1	11	25	3	1	-	51
F.Ü. T.E.F.	2	3	3	-	17	10	-	2	-	37
D.Ü. E.F.	1	2	6	1	28	40	9	2	-	89
O.M.Ü. E.F.	2	5	8	2	25	63	-	6	-	111
B.Ü. E.F.	2	5	6	-	8	-	-	-	-	21
İ.Ü. E.F.	2	4	7	-	19	4	1	3	-	40
İ.Ü.ED.F. E.B.B.	1	2	1	-	3	-	3	-	-	10
Toplam	79	135	184	29	440	913	35	40	2	1857

Öğretim elemanlarından "doktor" 5 fakültede; okutman 11 fakültede; uzman ise 4 fakültede bulunmamaktadır. "Başka" kategorisinde, fakültelerden bilgi gelmemiş, sadece Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinde 2 antrenörün bulunduğu belirtilmiştir.

b) Yukarıda, fakültelere ve akademik payelere göre tablolanan verilerin, öğretim elemanlarının ihtisasına ve öğretim alanına göre tablolanması düşünülmüş, ancak veri toplama amacıyla gönderilen araçlarda, bu hususlara ilişkin sorular, kimi fakülteler tarafından boş bırakılmış, kimilerinden ise, istenilen oranda bilgi gelmemiştir. Bu yüzden, gelen bilgilere göre tablolama yoluna gidilmiştir. Bu da, normal olarak, fakültelerdeki tüm öğretim elemanlarını kapsamamaktadır.

Veri toplama aracında, öğretim elemanlarıyla ilgili bilgilerin, tüm öğretim üyelerini ve diğer akademik personelden ise, belli bir oranının (ortalama 1/5'i) hesaba katılarak, alınması öngörülmüştü. Ancak, fakültelerden alınan cevaplarda, toplam öğretim elemanlarının çok az bir miktarına (yaklaşık 1/5'i) ilişkin veriler elde edilmiştir. Elde edilen bu bilgiler, öğretim elemanlarının akademik yetiştirme ve faaliyet alanlarına göre aşağıdaki kategorilerde verilmeye çalışılmıştır:

(i) Öğretim Elemanlarının Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

Öğretim elemanlarının çalışma alanları, Eğitim Fakültelerinde yer alan bölümlere göre ayrılmış ve Eğitim Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri olmak üzere ele alınmıştır.

Öğretim elemanlarının çalışma alanlarıyla ilgili olarak, 16 Eğitim Fakültesi ve 1 Eğitim Bilimleri Bölümü olmak üzere, 17 Yükseköğretim Kurumundan, 3'üne (Gazi Eğitim Fakültesi, H.Ü. Eğitim Fakültesi, M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi) ait veri elde edilememiştir.

14 Fakülte'den ise, kendileriyle ilgili bilgilere ulaşılan öğretim elemanlarına ilişkin veriler Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Öğretim Elemanlarının Çalışma Alanları

FAKÜLTELER	ÇALIŞMA ALANLARI			Toplam
	Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilimler	Fen Bilimleri	
A.Ü. E.B.F.	32	5	-	37
O.D.T.Ü. E.F.	12	42	18	72
A.Ü. K.K.E.F.	5	15	6	26
B.Ü. E.F.	9	2	1	12
G.Ü. T.E.F.	-	-	19	19
G.Ü. M.E.F.	5	7	-	12
Ç.Ü. E.F.	12	38	-	50
F.Ü. T.E.F.	5	-	8	13
D.E.Ü. B.E.F.	2	17	12	31
M.Ü. A.E.F.	9	52	20	81
İ.Ü. E.F.	16	7	3	26
O.M.Ü. E.F.	5	14	16	35
D.Ü. E.F.	5	15	5	25
İ.Ü.E.D.F. E.B.B	10	-	-	10
Toplam	127	214	108	449

Tablo 5'te de görüldüğü üzere, Eğitim Fakülteleri ile Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde, 127 öğretim elemanı Eğitim Bilimleri, 214 öğretim elemanı Sosyal Bilimler, 108 öğretim elemanı ise Fen Bilimleri alanında çalışmaktadır..

Tabloda yer alan Sosyal Bilimler alanı, elde edilen veriler itibariyle, diğer iki alana oranla daha fazla sayıya sahiptir. Bunun nedeni, Eğitim Fakültelerinde yer alan, Yabancı Diller, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Resim, Müzik, Beden Eğitimi gibi bölümlerin de Sosyal Bilimler kapsamında düşünülmüş olmasından ileri gelmektedir. Yine, Sosyal Bilimlerde sayının yüksek olmasının bir nedeni, yukarıda belirtildiği gibi, Sosyal Bilimlerin çok çeşitli disiplinlerden oluşması ve disiplinlerden en az birinin bütün fakültelerde bulunmasıyla, öğretim elemanlarının, disiplinlere göre çalışıyor olmasından kaynaklanmaktadır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinde, eğitim biliminin çeşitli spesifik alanlarında eğitim-öğretim yapıldığı için Fen bilimleri dalında öğretim elemanı bulunmamaktadır. Aynı şekilde, Teknik Eğitim Fakülteleri de fen ağırlıklı bölümlere sahip bulunduğu için, Sosyal Bilimler ve Eğitim bilimleri alanında öğretim elemanı yoktur. Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesinde, öğrencisi bulunmayan bir Eğitim Bilimleri bölümü olduğu için, 5 öğretim elemanı bu alanda görev yapmaktadır. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesinde ise, Fen Bilimleriyle ilgili bölüm olmadığı ve gelen bilgilerde Fen Bilimleri alanında çalışanlara ait veri olmadığı için,

bu alanda öğretim elemanının olmadığı görülmektedir.

Öğretim elemanlarının ihtisas alanlarıyla ilgili önemli bir bulgu da, alanlarıyla, vermiş oldukları dersler arasındaki ilişkinin doğru yönde olduğudur. Ancak, özellikle yeni kurulmuş bulunan taşra üniversitelerindeki fakültelerde, yeterli öğretim elemanı bulunmayışı yüzünden, kimi öğretim elemanları, alanlarına yakın olan bir disiplinle ilgili ders verebilmektedir (Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesinde, Teknik Eğitim Alanında ihtisası olan bir öğretim elemanının, "Eğitim Bilimine Giriş" dersini vermesi buna tipik bir örnektir).

(ii) Öğretim Elemanlarının Fakültelerdeki Kadro Durumu

Yukarıda, çalışma alanlarına göre dökümü verilen öğretim elemanlarının hemen hemen tamamı (% 97'si) fakültelerin kadrolu elemanlarıdır. Ancak, bunlardan bir kısmı, akademik çalışmaları gereği hakettikleri ünvanı kullanmalarına rağmen, sahip olduğu ünvanla ilgili olarak, çalıştığı fakültede, kadro tıkanıklığı olduğundan, ya başka bir alanda, hakettiği kadroyu almış veya daha alt seviyedeki bir öğretim elemanının kadrosunu kullanmaktadırlar.

Kalan % 3'lik dilime giren kadrosuz öğretim elemanlarından bir kısmı, kadrosu başka fakültelerde olup, yönetici pozisyonunda görülenler ile, yine kadrosu başka fakültelerde veya bölümlerde olup, Eğitim Fakültelerinde part-time çalışanları oluşturmaktadırlar.

(iii) Öğretim Elemanlarının Ders Yükleri

Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarının fakültelere göre dağılımları ve kadro durumlarının yanında, vermiş oldukları ders saati sayısı da son derece önemlidir. Bu konuda elde edilen bulgular verilirken, tüm öğretim elemanları dikkate alınmış, fakültelere göre, en az verdikleri ders saati sayısı ile en fazla verdikleri ders saati sayısı belirtilmiş, iki sınır arasındaki sayılar da gözönüne alınarak aritmetik ortalamaları ($\bar{x}$) alınmıştır.

Bu konuda elde edilen bulgular, Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: Öğretim Elemanlarının Ders Yükleri: "Ders Saati Olarak"

FAKÜLTELER	Ders Yükleri Sınırı		$\bar{x}$
	En Az	En Fazla	
A.Ü. E.B.F.	3	24	9
O.D.T.Ü. E.F.	-	-	-
A.Ü. K.K.E.F.	2	18	9
B.Ü. E.F.	-	-	-
G.Ü. T.E.F.	4	39	15
G.Ü. M.E.F.	15	30	22
Ç.Ü. E.F.	5	26	14
F.Ü. T.E.F.	6	30	22
D.E.Ü. B.E.F.	2	34	15
M.Ü. A.E.F.	-	-	-
İ.Ü. E.F.	6	24	15
O.M.Ü. E.F.	3	23	11
D.Ü.E.F.	3	24	14
İ.Ü. E.D.F. E.B.B.	2	13	8
Aritmetik Ort. ($\bar{x}$)	5	25	14

Tablo 6'da da görüldüğü üzere, Fakültelerdeki öğretim elemanlarının haftalık ders yükleri, en az ve en fazla kategorileri dikkate alındığında, 2-39 ders saati arasında değişmektedir. Fakültelere göre, ders veren tüm öğretim elemanları da dikkate alınarak bir ortalama hesaplandığında, bu oran 8 ders saati ile Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde en az; 22 ders saati ile Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi ile Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesinde en fazla olarak görülmektedir. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesinde öğretim elemanlarının ders yüklerine ilişkin veri elde edilememiştir. Haftalık ders saati sayısı fazla olan öğretim elemanlarından büyük bir kısmını öğretim görevlileri oluşturmaktadır. Öğretim üyelerine düşen ders saati ise 2-10 arasında değişmektedir. Ayrıca, burada belirtilmesi gerekli görülen önemli bir noktada, kimi fakültelerdeki, öğretim elemanlarının başka fakültelerde de derslere gitmesidir. Burada bunlar dikkate alınmamış, sadece Eğitim Fakültelerinde verdikleri ders saati sayıları belirtilmiştir. Yeterli öğretim elemanı bulunmayan fakültelerde, Araştırma Görevlileri de ders vermektedir.

Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarından en fazla ders yükü olan öğretim görevlileri, lisans-üstü çalışmalarını olmayan veya sadece yüksek lisans yapmış kişilerden oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının hem derslerdeki verimliliği açısından hemde yüklendikleri ders saati açısından dezavantaj olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, Araştırma Görevlilerinin de ders vermesi yapacakları aka-

demik çalışmalarını etkileyeceği için, istenmeyen bir durum olarak ortaya çıkmaktadır.

Tabloda yer alan bilgilere, öğretim üyelerinin verdikleri Lisans-üstü dersler dahil edilmemiştir. Verdikleri ders saati sayısına, Lisans-üstü ders saatleri de eklenince, bu sayı artmakta ve sonuç olarak yüklü bir programları olduğu ortaya çıkmaktadır.

C- BİNA VE TESİSLERE İLİŞKİN BULGULAR

Ortaöğretim Kurumlarına öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin faaliyet gösterdikleri bina ve tesislerine ilişkin bulgular, daha önceki kategorilerde belirtildiği üzere, bazılarından cevap alınamadığı, bazılarından ise, net bilgi elde edilemediği için kategorik olarak verilmeye çalışılmıştır.

Bina ve tesislerle ilgili olarak, fakültelerin kullandığı binalar, kurumdışı kullanılan hacimler, çeşitli amaçlarla kullanılan tesisler, anfi, sınıf ve laboratuvarların sayı ve kapasitesi, öğretim elemanları çalışma odalarının niteliği ve kurumla ilgili herhangi bir inşaatın olup olmadığına ilişkin bulgular yer almaktadır.

Elde edilen bulgular, fakültelere göre, kategorik olarak aşağıda verilmiştir.

(i) Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi

Bu Fakültenin, 7 bloktan meydana gelen bir binası bulunmaktadır. Bu blokların 3'ü öğretim için kullanılan

sınıf ve anfilerden oluşmaktadır. Binada, 1 blok, kurum dışı kullanılmakta olup, bu blok, Ankara Üniversite'sinin diğer kurumlarına aittir.

Toplantı yapmak amacıyla kullanılan 2 salonu ve üniversiteye ait -birden çok fakültenin kullandığı- spor salonu bulunmaktadır. Öğrencilerin veya personelin dinlenmesi için gerekli olan açık hava tesisleri yoktur. Fakültenin, 12'si 90, 7'si 40 kişilik olmak üzere 1360 öğrenci kapasiteli 19 sınıfı; toplam 420 öğrenci kapasiteli 3 anfisi ve fotoğraf laboratuvarı olarak kullanılan 1 laboratuvarı bulunmaktadır. Fakülte'deki öğretim elemanları çalışma odalarından hemen hemen tamamı tek kişilik olup, birkaç tane, 2'ser okutmanın kullandığı odalar vardır.

(ii) Ortadoğu Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakülte, kampüs sisteminde çalıştığı için, bina sayısı 1 olup, öğretim için kullanılan bloklar ortaktır. Fakülteye ait bir toplantı salonu ve tüm kampüsün kullandığı spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Öğretim için kullanılan bloklar ortak olduğundan, anfi, sınıf ve laboratuvarlara ilişkin bilgi elde edilememiştir. Ancak, fen bilimleri eğitimi bölümünde 35 öğrenci kapasiteli 1 laboratuvar bulunmaktadır. Kampüs içerisinde fakülteye ait bir binanın inşaatı devam etmektedir. Öğretim elemanı çalışma odaları, tek kişilik ve 2-3 kişiliktir. Tek kişilik odaları, öğretim üyeleri (Prof,Doç. Yrd.Doç.) ve 2 ve 3 kişilik odaları ise Öğr. Gör. ve Araştırma Görevlileri kullanmaktadırlar.

(iii) Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakülte, sahip olduğu 4 binanın 3'ünü öğretim amacıyla kullanmaktadır. Bu 3 binadan birini ise, kendisine bağlı Eğitim Yüksekokulu kullanmaktadır. Fakültenin, 1 toplantı salonu ile spor tesisleri ve açık hava tesisleri vardır. Öğretim genellikle sınıflarda yapılmakta olup, anfi yoktur. Sınıfların kapasitesi ve adedine ilişkin veri elde edilememiştir. Fen Bilimleri Bölümünün kullandığı 4 adet laboratuvar bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının kullandığı, 8 adet tek kişilik, 13 adet iki kişilik, 7 adet üç ve üçten fazla kişiye ait odalar bulunmaktadır.

(iv) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakülte, üniversite kampüsü sisteminde çalıştığı için, 1 binada 3 katı kullanıyor. Öğretim için de, bu binayı kullanmaktadırlar. Fakültenin, toplantı salonu olmayıp, sadece bir seminer odası var ve bu da çok amaçlı kullanılıyor. Spor tesisleri ve açık hava tesisleri, tüm Kampüs tarafından kullanılmaktadır. Kendilerine ait anfileri olmamakla birlikte, diğer fakültelerle ortak kullandıkları anfiler vardır. Kullandıkları 50 öğrenci kapasiteli 12 sınıf bulunmaktadır. Ayrıca, fakülteye ait komple bir binanın inşaatı devam etmektedir.

Öğretim elemanları çalışma odaları olarak, Bölüm başkanları ve Prof. ve Doçentlerin kullandığı tek kişilik olanlar ile diğer akademik personelin kullandığı iki ve üç kişilik odalar vardır.

(v) Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakültenin, birim olarak bina sayısı 4 olup, bunun 2'si öğretim amacıyla kullanılmaktadır. Fakültenin 1 toplantı salonu ile spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Fakültede, anfi bulunmayıp, sınıflar ise her biri 50 öğrenci kapasiteli 35 adettir. Yine, 20'şer öğrenci kapasiteli 9 adet laboratuvarı bulunmaktadır. Öğretim elemanları çalışma odaları ikişer kişilik olarak tanzim edilmiştir. Sadece bölüm başkanları için tek kişilik odalar bulunmaktadır.

(vi) İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakültede, bina sayısı bir olup, öğretim için kullanılan blok yoktur. Öğrenciler, dersleri Fen-Edebiyat Fakültesine ait binalarda yapmaktadırlar. Kendilerine ayrılmış 1 binada, toplantı salonu yoktur. Yine, fakülte, spor tesislerine ve açık hava tesislerine sahip değildir. Dersleri, başka binalarda gördükleri için, sınıfların kapasitesine ait bir bilgi elde edilememiştir. Öğretim elemanı çalışma odaları, 10 tanesi tek kişilik, 1'i iki kişilik, 7'si ise, üç ve üçten fazla kişinin bulunduğu odalardır.

(vii) Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi

Bu fakültenin sahip bulunduğu 3 binada, 5 blok öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 1 toplantı salonuyla, spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Fakültenin, toplam 1200 öğrenci kapasiteli 34 Anfisi ile,

ikisi 20 kişilik, altısı 25 kişilik, yirmibiri 30 kişilik, dördü 35 kişilik, altısı 40 kişilik, onikisi 50 kişilik, dördü 60 kişilik olmak üzere 55 sınıfı bulunmaktadır. Ayrıca, 40'ar kişi kapasiteli 9 adet laboratuvara da sahiptir. Niteliğinin belirtilmediği, fakülteye ait bir inşaat devam etmektedir. Öğretim elemanı çalışma odaları olarak, üç ve üçten fazla kişinin kullandığı 30 adet oda vardır.

(viii) Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi

Fakültenin sahip olduğu 13 binadan, 10'u öğretim amacıyla kullanılmaktadır. Toplantı salonuna sahip olmayan fakültenin, spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Öğretim amacıyla kullanılan binalarda anfi olmamakla birlikte, kapasitesi 15-40 arası değişen 65 adet sınıf ile, 40'ar öğrenci kapasiteli 9 adet laboratuvar vardır. Öğretim elemanı çalışma odalarından 29'u tek kişilik, 49'u ise iki ile üç ve üçten fazla kişinin kullandığı odalar olarak tanzim edilmiştir.

(ix) Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Bu fakültenin sahip olduğu 1 binada, 2 blok öğretim amacıyla kullanılmaktadır. Fakültede, 1 adet toplantı salonu ile, spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Öğretimin yapıldığı, toplam 400 öğrenci kapasiteli 2 adet anfi, 200 öğrenci kapasiteli 10 sınıf ile 20 kişilik 1 adet laboratuvar vardır. Niteliğinin belirtilmediği inşaat olarak, yeni başlayan 1 blok, halen devam eden ve yeni bitmiş 1 blok halinde inşa edilen bi-

nalar vardır. Öğretim elemanı çalışma odaları, 5'i tek kişilik, 21'i iki kişilik, 3'ü ise üç ve üçten fazla kişiliktir.

(x) Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

Bu fakültenin sahip olduğu 11 binadan, 8'i öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 1 bina, kurum dışı kullanılmakta olup, fakültenin bir adet toplantı salonu ile spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. 120 şer öğrenci kapasiteli 2 anfi ile ortalama 40 kişilik 104 adet sınıf vardır. Ayrıca, yabancı diller ve fen bilimleri bölümünce kullanılan 30'ar kişilik 12 laboratuvara sahip bulunmaktadır. Öğretim elemanlarına ait çalışma odaları, öğretim amacıyla kullanılan binaların belli bir katındadır ve bunlardan tek kişilik olanları bölüm başkanları ile Prof. ve Doçentler kullanmakta, diğer akademik personel ise iki kişi veya üç ve üçten fazla kişilik odaları kullanmaktadırlar.

(xi) Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi

Bu fakülte, bina sayısı 2 olup, bu binalarda yer alan 8 blok öğretim amacıyla kullanılmaktadır. Fakültenin 1 toplantı salonu ile spor tesisleri var, ancak açık hava tesisleri yoktur. Öğretimin yapıldığı 200 kişilik 2 adet anfi ile çeşitli büyüklükte 26 sınıfı ve Yabancı diller ve Fen bilimleri bölümlerinin kullandığı toplam 250 öğrenci kapasiteli 7 laboratuvar bulunmaktadır. Binaların bakım ve onarımı halen devam etmektedir.

Öğretim elemanlarının çalışma odalarına ilişkin ayrıntılı bilgi elde edilememiş olup, tek kişilik, iki kişilik ve üç ve üçten fazla kişinin kullandığı odaların olduğu belirtilmiştir.

(xii) Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Üniversite Kampüsü içinde yer alan fakültede, binalar, sınıflar anfiler ve bunların kapasiteleri hakkında bilgi, ilgili fakülteden sağlanamamıştır. Bu konuda tek bilgi, anfiler ve dersanelerin her eğitim birimince kullanıldığı ve bu kullanma planının, her yarıyıl öncesi, kayıt işleri müdürlüğünce düzenlendiğidir.

(xiii) Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

Birim olarak bina sayısı 2 olan bu fakültede, bina-
daki 5 blok öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 1 toplantı salonuna sahip olan fakültede spor tesisleri bulunmasına karşılık açık hava tesisleri yoktur. 100 öğrenci kapasiteli 1 anfi ile 30-60 öğrenci kapasiteli 38 sınıfı vardır. Ayrıca uygulamalı derslerin yapıldığı atelyeler bulunmakta olup, bunların sayılarına ilişkin bilgi edilememiştir. Bunların yanısıra, aynı anda 105 öğrencinin yararlanabildiği Lisan Laboratuvarı vardır. Öğretim elemanı çalışma odaları, bölüm ve anabilim dalı başkanlıklarına ait tek kişilik odaların yanısıra, diğer akademik personelin kullandığı iki ve üçer kişilik odalar vardır.

(xiv) Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

Birim olarak bina sayısı 1 olan fakültede, öğretim de bu binada yapılmaktadır. Kullanılmayan bazı hacimler olmasına karşın, niteliği hakkında bilgi edinilememiştir. Toplantı salonunun bulunmadığı fakültede, spor tesisleri ile küçük bir açık hava tesisi vardır. 40'ar kişilik 16 sınıfı olan fakülte, uygulamalı derslerde atelye ihtiyacını Haydarpaşa Teknik Lisesi'nin atelyelerini kullanarak gidermektedir. Fakültede restorasyon çalışmaları devam etmekte olup, öğretim elemanlarına ayrılan çalışma odaları yoktur. Öğretmenler odası şeklinde düzenlenmiş bir odayı kullanmaktadırlar.

(xv) Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi

Toplam bina sayısı 9 olan fakültede, 6 blok öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 3 adet toplantı salonunun olmasına karşılık, spor tesisleri ve açık hava tesisleri yoktur. 7 sınıfı 100'er kişilik, 46 sınıfı 60'şar kişilik olmak üzere 53 sınıfı ve 4'ü 20'şer kişilik, 2'si 50'şer kişilik 6 laboratuvarı bulunmaktadır. Bunlardan biri Lisan laboratuvarı, diğerleri atelyelerdir. Öğretim elemanı çalışma odaları, bölüm başkanları için tek kişilik, diğer akademik personel için iki ve üçer kişilik olarak tanzim edilmiştir.

(xvi) Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi

Geçici nitelikte 3 binası olan fakültede, 2 bina öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 1 toplantı odası ve 1 seminer odası olan fakültenin, spor tesisi ile açık ha-

va tesisleri bulunmamaktadır. Ancak, kampüs sisteminde çalışan üniversite birimlerinin ortak kullandığı tesisler vardır. Anfisi olmayan fakültenin, 40'ar kişilik 10 sınıfı ile 20'şer kişilik 5 atelyesi vardır. İdari ve Eğitim-öğretim birimlerini kapsayan komple bir fakülte binası inşa edilmektedir. Öğretim elemanları çalışma odaları, bölüm başkanlarının kullandığı tek kişilik olanlar ile iki veya daha fazla akademik personelin kullandığı odalar şeklinde tanzim edilmiştir.

(xvii) İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü

Bölüme ait 2 binanın bir binası öğretim amacıyla kullanılmaktadır. 1 toplantı salonu olan bölümün, diğer fakültelerle ortak kullandığı spor tesisleri ve açık hava tesisleri bulunmaktadır. Yine, Fen-Edebiyat Fakülteleriyle ortaklaşa kullanılan sınıflar ve anfiler mevcuttur. Bunların kapasitelerine ilişkin ayrıntılı bilgi edilememiştir. Öğretim elemanı çalışma odaları, 1'i tek kişilik, 2'si iki kişilik, 1'i ise, üç ve üçten fazla akademik personelin kullanacağı şekilde tanzim edilmiştir. Bölümde ayrıca, okul öncesi çocuklar için bir çocuk evi ve Rehberlik danışma birimi bulunmaktadır.

D- FAKÜLTE ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN BULGULAR

Burada, Eğitim Fakültelerinde okutulan derslerin dökümü, alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür dersleri kategorilerine ayrılarak verilmiştir. Fakültelerden gelen bilgiler, farklı nitelikte olduğu için -bu farklılık, fakültelerin, ya her bölümünden bir anabilim dalına ya da her bölümdeki bütün anabilim dallarının ders dökümüne ait bilgilerin elde edilmesinden ortaya çıkmıştır- verilerin analizi yapılırken, bunlar gözönüne alınmıştır. Ayrıca bazı fakültelerde gerek ders sayısı ve gerekse anabilim dalına veya bölümlere ilişkin toplam kredinin birbirinden farklı olması nedeniyle, alt ve üst sınırlar belirtilmiş, krediye ilişkin veri olmadığı durumlarda ders sayısı dikkate alınarak, yukarıda belirtilen kategorilere göre yüzdeleri verilmiştir.

Kredilerin dağılımının bütün bölümlerde veya bölümün bütün anabilim dallarında farklı olması, kategorilere ait yüzdeleri verirken, yine, alt ve üst sınır şeklinde belirtme gereğini ortaya çıkarmıştır.

Ayrıca, bu bölümde, derslerin dökümüne ilişkin bulguların dışında, fakültelerin uyguladıkları öğretmenlik sertifikası programlarına ilişkin derslerin durumuyla, öğretimi destekleyen araç-gereçlerin fakültelerdeki durumuna ilişkin bulgulara da yer verilmektedir.

a) Eğitim Fakültelerindeki derslerin görünümüne ilişkin bulgular Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Eğitim Fakültelerindeki Derslerin Görünümü

DERSLERİN DÜZENİ FAKÜLTELER	ALAN BİLGİSİ (%)	MESLEK BİLGİSİ (%)	GENEL KÜLTÜR (%)	DERSLER YILLIK (2) YARIYILLIK (1)	Kredilerin Dağılımı			
					A.B.	M.B	G.K	Toplam
A.Ü.E.B.F.	86	-	14	1	168	-	28	196
H.Ü.E.F.	81-83	12-14	5-6	1	112-131	19	8	139-158
O.D.T.Ü. E.F.	77-89	11-23	-	1	246-609	72	-	318-681
B.Ü. E.F.	78-79	21-22	-	1	93-100	27	-	120-127
G.Ü. G.E.F.	68-75	11-13	16-19	2	121-164	24	34	179-219
G.Ü. M.E.F.	66-76	7-11	16-24	1	116-195	19	42	177-256
G.Ü. T.E.F.	79-81	8-9	11-12	1	180-200	20	26	226-246
M.Ü. A.E.F.	77-82	8-10	10-13	1	169-229	22	28	219-279
M.Ü. T.E.F.	84	9	7	1	-	-	-	-
A.Ü. K.K.E.F.	81	6	13	1	171	13	28	212
D.E.Ü. B.E.F.	72-77	9-11	14-17	1	122-160	19	28	169-207
Ç.Ü. E.F.	76	10	14	1	145	19	28	192
F.Ü. T.E.F.	81-83	17-19	-	1	108-118	25	-	133-143
D.Ü.E.F.	71-76	16-20	8-10	1	-	-	-	-
O.M.Ü. E.F.	70-81	8-12	11-18	1	112-203	19	28	159-250
İ.Ü. E.F.	73	13	14	1	146	27	28	201
İ.Ü.ED.F. E.B.B.	100	-	-	2	63	-	-	63

Not: Sütunlardaki ikili rakamlar alt ve üst sınırı göstermektedir.

Tablo 7'de de görüldüğü üzere, Eğitim Fakültelerindeki derslerin alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür dersleri kategorilerine göre yüzdeleri dağılımı farklılık göstermektedir. Bu farklılık, mezuniyet için öngörülen toplam kredinin fakültelere göre değişik oranlardan meydana gelmesinden kaynaklanmaktadır.

Toplam kredilere bakıldığında, en az kredi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde (63), en fazla kredi ise, bölümler arası farklılık göstermesi nedeniyle, üst sınırını ele aldığımızda, O.D.T.Ü. Eğitim Fakültesinde (681) görülmektedir. Diğer fakültelere göre, gerek alt sınırın ve gerekse üst sınırın yüksek olması, O.D.T.Ü'de, her bir derse 9 ve daha fazla kredi verilmesinden kaynaklanmaktadır. Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi ile Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, kredilere ilişkin bilgi elde edilemediği için, bu fakültelerdeki ders sayıları gözönünde bulundurularak, yüzdeleri verilmiştir. Yine, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ile Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde meslek bilgisine ait yüzdelerin olmadığı görülmektedir. Bunun nedeni, her iki kurumun da, ders dağılımları, dikkate alındığında, öğretmenlik meslek bilgisine ait derslerin, alan bilgisi içerisinde verilmekte olmasından kaynaklanmaktadır.

Toplam krediler içerisinde meslek bilgisine ayrılan kredilerin fakültelere göre değişiklik göstermesi, bu kategoriye ayrılan yüzde oranlarının da farklı çıkmasına yol açmıştır. Krediler aynı olsa bile, üç kategorinin toplamı farklı olduğu için, yine meslek bilgisine ait

yüzdeler farklı olabilecektir. Ancak, burada vurgulanması gerekli görülen nokta, gerek alan bilgisi ve gerekse meslek bilgisi derslerinde fakültelere göre bir standart-ın olmayışıdır. Genel kültür dersleri hemen tüm fakülte-lerde aynı (Atatürk ilkeleri ve İnkılap Tarihi, Türkdili, Yabancı dil, Güzel Sanatlar veya Beden Eğitimi dersleri) olmasına ve bu konudaki toplam kredilerin, tabloda da görüldüğü gibi çoğu fakültelerde 28 olarak belirlenmiş olmasına rağmen, bu derslere de bazı fakültelerin değişik oranlarda kredi vermesi fakülteler arasında farklılaşma-ya yol açmaktadır. Bu dersler bazı fakültelerde kredisizdir.

Alan bilgisine ayrılan yüzde oranları açısından, en fazla sayıya % 86 ile Ankara Üniversitesi Eğitim Bi-limleri Fakültesi, (bu fazlalık, öğretmenlik meslek bil-gisine ait derslerin de alan bilgisi dersi olarak veril-mesindedir) sahiptir.

Toplam krediler konusunda belirtilmesi gerekli gö-rülen önemli bir nokta da, fakültelere göre farklılık göstermesinin yanında, aynı bölümlerde de farklı olmasıdır. Örneğin, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü için gerekli kredi, iki ayrı fakültede farklı oranlardadır. Aynı şe-kilde, ders sayısı açısından da bir farklılık vardır. Bu da, aynı bölümü bitiren iki ayrı öğrencinin nitelik açı-sından farklı yetişmesine yol açacaktır.

Dersler, hemen tüm fakültelerde yarıyıllık olarak verilirken, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi ile Edebiyat Fak. Eğitim Bilimleri Bölümünde yıllık olarak verilmektedir. Bazı fakültelerde ise, birinci yarıyıldan verilen bir der-sin aynı adla ikinci yarıyıldan ancak içerik değişikliği ile veriliyor olması, bir başka belirtilmesi gereken nok-tadır.

Durum böyle olmakla birlikte, gerek toplam kredi miktarının ve gerekse bölümlerdeki ders sayılarının fakültelere göre farklı olması, programlarında birliklilik olmadığının bir göstergesidir.

b) Öğretmenlik Sertifikası Programı

Burada, ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan Eğitim Fakültelerinde, öğretmenlik sertifikası programına ilişkin derslerin fakültelere göre dağılımıyla ilgili bulgulara yer verilmektedir.

Tablo 8'de de görüldüğü üzere, Eğitim Fakültelerindeki öğretmenlik sertifikası programına ilişkin ders çeşidi 13'ü zorunlu biri seçimlik olmak üzere 14 olarak ortaya çıkmıştır. Ancak, fakültelere göre dağılım incelendiğinde, ilgili derslerin sayısı 5-9 arasında değişmektedir. Bu derslerden biri veya ikisi seçimlik ders olarak belirlenmiştir. O.D.T.Ü. Eğitim Fakültesi'nde toplam ders çeşidi 8 olmasına rağmen 7 ders varmış gibi bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bunun nedeni, seçimlik derslerin 2 olarak belirlenmesi ve zorunlu olan 6 ders ile birlikte toplam 8 derse ulaşmasıdır.

Toplam ders çeşidi açısından, en az sayıya (5) M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi; en fazla sayıya (9) ise, B.Ü. Eğitim Fakültesi ile İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi sahip bulunmaktadır. Ders sayılarıyla ilgili tabloda dikkati çeken bir nokta, fakültelerdeki ders çeşidi sayısının genellikle 7-8 arasında değişmesidir. Bu derslerden Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Ölçme ve Değerlendirme tüm fakültelerde ortaktır. Diğer önemli bir

Tablo 8: Öğretmenlik Sertifikası Programında Derslerin Durumu

DERSLER	Edisyon	Genel Öğr. Met.	Özel Öğr. Met.	Eğitim Prog. ve Yönt.	Eğitim Yönetimi	Eğitim Teknoloj.	Rehberlik	Ergenlik Psik.	Mesleki Eğit. Es.	Meslek analizi ve Prog. Haz.	Segimlik Ders	Öğretmenlik Uygulaması (Gün olarak)	Toplam ders	Toplam Kred	Dersler: Yıllık (2)	Yarıyılık (1)
A.Ü. E.B.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	60	7	19	1	1
O.D.T.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	8	72	1	1
H.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	21	7	19	1	1
G.Ü. G.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	8	24	2	2
G.Ü. M.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	14 Hafta	8	19	1	1
G.Ü. T.E.F.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	8	20	1	1
B.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	9	27	1	1
A.Ü. K.K.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	15	8	13	1	1
M.Ü. A.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	8	22	1	1
M.Ü. T.E.F.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	15	5	13	1	1
D.E.Ü. B.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	7	19	1	1
Ç.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	120	7	19	1	1
F.Ü. T.E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	8	24+1	1	1
D.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	8	24	1	1
O.N.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	21	7	19	1	1
I.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	30	9	27	1	1
I.Ü. ED.F.E.B.B.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	7	18	1	1

(+) Var (-) Yok

nokta, Eğitim Bilimine Giriş dersinin iki fakültede verilmemesidir.

Toplam Kredi konusunda da fakültelere göre dalgalanma sözkonusudur. Kredi sayısı 13-72 arasında değişmektedir. Fakültelerin büyük çoğunluğu öğretmenlik sertifikası derslerinin herbirine 3 kredi vermektedir. Bu da, verilen ders sayısı ile çarpıldığında 21-27 arasında bir krediye karşılık gelmektedir. Kredi sayısı konusunda dalgalanmalara yol açan neden, herhangi bir dersin iki ayrı fakültede eşit krediye sahip olmamasındandır. Toplam kredi açısından en az sayıya Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi (8 derse 13 kredi) ile M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi (5 derse 13 kredi) sahiptir. En fazla krediye (72) ise O.D.T.Ü. Eğitim Fakültesi sahiptir. Aslında bu kurumun dersleri, çoğu fakültelerdeki gibi 3 kredilik olmasına rağmen uygulama ve evde çalışmaya da 3'er kredi verip bir derse ait kredi sayısını 9'a çıkarmışlardır. Bu durumda öğretmenlik sertifikası için gerekli olan 8 dersin toplam kredisi 72'ye ulaşmıştır.

Öğretmenlik sertifikası dersleri, hemen tüm fakültelerde yarıyıllık olarak düzenlenmesine karşın, sadece G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesinde, normal lisans dersleri gibi yıllık olarak verilmektedir.

Öğretmenlik sertifikası programının bir gereği olan öğretmenlik uygulaması konusunda da standart bir rakam yoktur. Tabloda da görüldüğü üzere, gün olarak belirtilen bu sürede, en az uygulama süresine 15 gün ile Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi ile M.Ü. Teknik Eğitim

Fakültesi; en fazla uygulama süresine ise 120 gün ile Ç.Ü. Eğitim Fakültesi sahiptir. G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi 14 hafta olan uygulama süresinin tamamını kullanmakta haftada 1 gün 10 saat uygulamayı 14 hafta boyunca devam ettirmektedir. B.Ü. Eğitim Fakültesi, D.Ü. Eğitim Fakültesi ve Ed.Fak.Eğitim Bilimleri Bölümünden, süre konusunda bilgi alınamamıştır.

Sonuç olarak, Eğitim Fakültelerindeki öğretmenlik sertifikası programında, bu programı ilgilendiren tüm özelliklerin (ders sayısı, toplam kredi, derslerin düzeyi v.b.) birbirlerinden farklı olması, farklı uygulamalara neden olabileceği gibi, bu konuda bir standardizeye gidilememenin de önemli nedenlerinden biri olarak ortaya çıkacaktır.

c) Öğretim Araç-Gereçleri

Burada, sözü edilen öğretim araç-gereçleri, özellikle öğretmenlik formasyonu kazandıran derslerde kullanılanlar ile belli başlı kullanılanları içermektedir. Eğitim Fakültelerinde, çeşitli bölümlerin alan bilgisi derslerinde kullandıkları, değişik araç-gereçler vardır. Bu araç-gereçlerin hepsini araştırma kapsamına almak zor olduğu için, sadece aşağıda verilen araç-gereçlerin fakültelerde olup olmadığına bakılmış, varsa sayıları hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

Alınan bu bilgiler Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9'da da görüleceği üzere, Eğitim Fakültelerinde öğretimi destekleyici araç-gereçler çok çeşitli ol-

Tablo 9: Öğretim Araç-Gereçlerinin Fakültelerdeki Durumu

ARAÇ- GEREÇLER FAKÜLTELER	Projektör	Tepegöz	Bilgisayar	Film Makinası	Video	Epidiyaskop	Başka
A.Ü. E.B.F.	+ 2	+ 8	+3	+2	+1	+1	2 Televizyon, Teyp, slayt Projeksiyono
H.Ü. E.F.	+1	+1	+2	+1	-	-	Televizyon
O.D.T.Ü. E.F.	+1	+3	+12	-	+1	+1	Slayt, Televizyon
G.Ü. G.E.F.	-	+	+	+	+	-	
G.Ü. T.E.F.	-	+	+	-	-	+	Slayt Makinası
G.Ü. M.E.F.	+4	+4	+20	+1	-	+2	Slayt (2) Film Mak.ve filmler
M.Ü. A.E.F.	-	+3	+2	+1	+1	-	
M.Ü. T.E.F.	-	+	+	-	+	-	Televizyon
A.Ü. K.K.E.F.	+	+2	-	+1	+1	+4	Televizyon
D.E.Ü. B.E.F.	-	+10	-	+9	-	+3	Teyp
Ç.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	+	4 Adet Kasetçalar
F.Ü. T.E.F.	+1	+3	+4	-	-	+1	
D.Ü. E.F.	+1	+2	+1	+2	+1	-	
O.M.Ü. E.F.	+1	+2	+1	+1	+2	-	2 Televizyon
B.Ü. E.F.	+	+	+	+	+	-	Kamera, Fotoğraf Makinaları
İ.Ü. E.F.	-	+1	+10	-	-	+1	
İ.Ü. ED.F. E.B.B.	+	+	-	+	-	+	Teyp

x Rakamlar ilgili aracın sayısını göstermektedir.

makla birlikte, fakültelerden, olup olmadığı konusunda bilgi edinilmiş ancak, çoğu fakültelerden sayılarına ilişkin veri alınamamıştır.

Öğretim araç-gereçlerinden, tepegözün bütün fakültelerde var olduğu görülmektedir. Sayılarına ilişkin veriler incelendiğinde sayıları hakkında bilgi aldığımız içinde en fazla tepegöze 10 tane ile D.E. Ü. Buca Eğitim Fakültesi; en aza ise 1 tane ile H.Ü. Eğitim Fakültesi ve İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi sahip bulunmaktadır. Tabloda yer alan araç-gereçlerden -sayıları arasında eşitlik olmasa da- hepsinin, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi ile Ç.Ü. Eğitim Fakültesinde olduğu görülmektedir. Bilgisayar, kimi fakültelerde eğitim amaçlı kullanılmasına rağmen, bunun yanında idari işlerde kullanılanları da vardır. Televizyon ve video, genellikle Dil Laboratuvarında bulunmaktadır.

Başka sütünü, tesbit edilenlerin dışında olupta inceleme formunun ilgili bölümünde (öğretim araç-gereçleri) belirtilmeyen araç-gereçlerin yazılması için konulmuştur. Burada, fakültelerden gelen bilgilerin büyük çoğunluğunu, televizyon ve Slayt Makinasının da var olduğu, oluşturmaktadır.

Tüm araçların sayıları incelendiğinde, ortaya çıkan sonuç, Eğitim Fakültelerinin araç-gereç donanımı bakımından istenilen nitelikte olmadığıdır. Var olan araçların çoğu kullanılmamaktadır. Halbuki, öğretimde ne kadar çok duyu organına hitap edilirse -araç-gereçler bu konuda yardımcı olurlar- hem verimli bir öğretim yapılır ve hem de öğretim elemanlarına büyük kolaylık sağlar.

2- Eğitim Fakültelerinde Programlara İlişkin Sorunlar

Bu bölümde, Eğitim Fakültelerinin Programlarına ilişkin sorunlar: Öğrencilere, ğretim elemanlarına, Bina ve tesislere, ğretim pirogramlarına ilişkin olmak üzere 4 kategoride ele alınmıştır.

Veri toplama aracında, sorunları ortaya koymak amacıyla yer verilen soruya, bazı fakülteler cevap vermemiştir. Cevap alınanlar ise, yukarıdaki kategorilere göre gruplandırılarak verilmiştir. Ayrıca, bu sorunları desteklemek üzere, Prof.Dr. Ahmet Edip Uysal başkanlığında ve çeşitli Eğitim Fakültelerinden temsilcilerin de bulunduğu ğretmen Yetiştirme Komisyonunun YK'e sunduğu 13.4.1988 tarih ve EFD.155/88/321 Sayılı raporlarıyla, Eğitim Fakültelerinden gelen sorunlara da yer verilmektedir.

A- ğRENCİLERE İLİşKİN SORUNLAR

Eğitim Fakültelerinin ğrenci potansiyelinin, gerek fakülte olarak ve gerekse bölümlere göre ele alındığında, fazla olması sorun yaratmaktadır. Bu durum fakültelerden, "sınıfların kalabalık olması" şeklinde gelmiştir.

Nitekim, yukarıda belirtilen komisyonun topladığı bilgilerde de, bu konu vurgulanmış, ayrıca, öğrencilerin düşük puanla alınmasının sakıncaları belirtilmiştir. Öğrenci niteliklerinin belirli olmaması da bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

B- ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN SORUNLAR

a) Öğretim elemanı sayısının -özellikle akademik kariyer yapmış olanlar- kısıtlı oluşu ve nitelik açısından yetersizliği.

b) Öğretim elemanlarından çoğunun pedagojik formasyona sahip olmaması.

c) Başarılı öğretim elemanlarını bu kurumlara çekecek mali ve akademik tedbirlerin yetersizliği.

d) Eğitim Fakültelerinin kadro tıkanıklığı.

e) Öğretim Görevlisi sıfatıyla çalışan öğretim elemanlarının çok fazla oluşu.

f) Öğretim elemanlarının farklı kaynaktan gelmesi.

C- BİNA VE TESİSLERE İLİŞKİN SORUNLAR

Fakültelerden gelen bilgilerde, bu konuda belli başlı sorunlar şu şekildedir:

a) Sosyal tesislerin (yurt-yemekhane v.b.) yetersizliği ve bakımsızlığı,

b) Laboratuvar, sınıf ve atelyelerin yetersiz oluşu,

c) Binaların ihtiyaca cevap verememesi,

d) Bütçe imkanlarının kısıtlı oluşu yüzünden binaların donatımının yetersiz kalışı,

Aynı şekilde komisyon raporunda da bu sorunlar belirtilmiştir.

D- ÖĞRETİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN SORUNLAR

Bu konuda, fakültelerden gelen bilgilerde fazla bir veriye rastlanmamıştır. Sadece, Vizelerin fazlalığı ve araç-gereç eksikliğinin sorun yarattığını belirtmişlerdir.

Raporda ise, bu konuda önemle vurgulanan noktalar şu şekildedir:

- a) Eğitim Fakültelerindeki ders kredilerinin eşit olmayışı,
- b) Toplam kredinin fazla oluşu,
- c) Özellikle öğretmenlik formosyonu kazandıran derslerde standartların olmayışı,
- d) Seçimlik derslerin azlığı,
- e) Haftalık ders saati sayısının fazla olması,
- f) Programlarda, esaslara ve öğretmen yetiştirme amacına dayanmayan niceliğe dönük değişikliklerin yapılması,
- g) Programların, ortaöğretim programlarına dönük olmaması.

3- Eğitim Fakültelerinde Çalışan Öğretim Elemanlarının Geliştirme Önerileri

Burada, Eğitim Fakültelerinin programlarının iyiye gitmesi için, daha önce belirttiğimiz komisyon raporu çerçevesinde ortaya konulan geliştirme önerileri yer almaktadır.

A- ÖĞRENCİLER AÇISINDAN

- a) Eğitim Fakültelerindeki öğrenci sayılarının azaltılması gerekir.
- b) Bu fakültelere giren öğrencilerin, üniversite sınavından sonra, ayrıca bir mesleğe yatkınlık testi uygulanarak alınması gerekir.
- c) Fakültelere girişte, ilkokul öğretmenlerine ve öğretmen lisesi mezunlarına belli bir kontenjan ayrılmalıdır.
- d) ÖSYM sınavlarında puan sınırı konulmalıdır (% 60).
- e) Düşük puanla öğrenci alınmamalıdır..
- f) Giren öğrencilerin şahsiyet ve sağlık durumlarına bakılmalıdır.
- g) Öğretmen adayı öğrenciye maaşlı statü uygulanmalıdır.

B- ÖĞRETİM ELEMANLARI AÇISINDAN

- a) Öğretim elemanlarının nicelik ve nitelik yönlerinden yetersiz oluşu yüzünden, Fakültelerdeki akademik kadrolar artırılmalıdır.
- b) Eğitim Fakülteleri öğretim elemanları, ortaöğretimi iyi tanımalıdır.
- c) Öğretim elemanları, öğretmenlik formasyonuna sahip olmalıdır.

d) Öğretim Görevlilerinden ihtiyaç fazlası olanlar Milli Eğitim Bakanlığına devredilmelidir.

e) Alınacak öğretim elemanlarına kişilik envanteri uygulanmalı.

f) Öğretim elemanlarına tazminat verilmelidir.

g) Akademik personele yurtdışı imkanları sağlanmalıdır.

C- BİNA VE TESİSLER AÇISINDAN

Bu konuda, fazla bir öneri getirilmemiş, sadece genel olarak, "binaların ve içlerindeki sınıf ve laboratuvarların kapasitesi ve donanımı ihtiyaca cevap verecek hale getirilmelidir" denilmiştir.

D- ÖĞRETİM PROGRAMLARI AÇISINDAN

Bu boyutta, dersler ve öğretimi destekleyen araç-gereçlere ilişkin öneriler yer almaktadır.

a) Derslerin kredileri bütün fakültelerde eşit hale getirilmelidir.

b) Kredilerde % 25 oranında bir azaltmaya gidilmelidir.

c) Çok sayıda seçimlik derslere yer verilmelidir.

d) Bir yarıyıl ders yükü 3 kredilik 5-6 dersten fazla olmamalıdır.

e) Öğretmenlik formasyonu dersleri 3 kredilik olmalıdır.

- f) Haftalık ders saati sayısı 25'i geçmemelidir.
- g) Seçmeli derslere 3.ve 4. sınıflarda yer veril-
melidir.
- h) Ortak zorunlu dersler ilk iki yıl haftada 2
saat olmalıdır.
- ı) Yabancı dil laboratuvarları kurulmalıdır.
- j) Mevcut araç-gereçler ve diğer laboratuvar do-
nanımları yeterli hale getirilmelidir.
- k) Programlar, çağdaş gelişmeler ışığında hazır-
lanmalıdır.
- l) Öğretmenlik meslek bilgisi kredisi yükseltil-
melidir.

IV- SONUÇLAR ve ÖNERİLER

1- Özet

Bu araştırma, Ortaöğretim Kurumlarına öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin Programları yönünden özellikle 1982'den buyana içinde buldukları mevcut durumun bir değerlendirmesini yapmak amacıyla yürütülmüştür.

Başlangıçta, konu ile ilgili yurt içindeki ve yurt dışındaki kaynaklar taranarak, araştırma projelendirilmiştir.

Araştırma kapsamına, hem genel kültür dersleri öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakülteleri hem de atelye ve meslek dersleri öğretmeni yetiştiren Teknik Eğitim Fakülteleri ile Mesleki Eğitim Fakültesi olmak üzere, 1 Eğitim Bilimleri Fakültesi, 16 Eğitim Fakültesi, 3 Teknik Eğitim Fakültesi, 1 Mesleki Eğitim Fakültesi ve Edebiyat Fakültesine bağlı 1 Eğitim Bilimleri Bölümü alınmıştır. Daha sonra veri toplamak amacıyla bir gözlem ve inceleme formu geliştirilmiş, bu araçla Eğitim Fakültelerindeki bina ve tesisler, öğrenci durumu, öğretim elemanları ve yürütülen ders programları kategorilerine ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Bu bilgiler elde edilirken, bazı fakültelere bizzat gidilmiş, bazılarında ise posta yolu ile ulaşılmaya çalışılmıştır. Toplam 22 kurumdan 5'i dışında 17'sinden veri toplama aracı iade alınmış ve bilgiler, öğrencilere, öğretim elemanlarına, bina ve tesislere ve yürütülen programlara göre değerlendirilerek, tablolara dökülmüş; tablolara dökülemeyecek durumda olanlar kategorik olarak açıklanarak, yorumlarına yer verilmiştir.

Veri toplama aracıyla elde edilenlere ek olarak çeşitli Eğitim Fakültelerinden üyelerin bulunduğu Öğretmen Yetiştirme Komisyonu'nun hazırladığı rapor incelenerek, Eğitim Fakültelerinin sorunlarına ve daha iyiye gitmesi için ne tür önerilere yer verildiği, yukarıda belirlenen kategorilere göre analiz edilmiştir.

2- Sonuçlar

Öğretmen, toplumun gelişmesi ve devamını sağlayacak genç kuşakları yetiştirmek gibi çok önemli bir işleve sahiptir. Atatürk'ün, "Muallimler: Cumhuriyet sizden, fikri hür, vicdani hür, irfanı hür nesiller ister" ve "Muallimler, yeni nesli sizler yaratacaksınız ve yeni nesil sizin eseriniz olacaktır" veciz sözleri öğretmene yüklenen görevleri ve onun yetiştireceği insan tipini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Böyle bir insan tipini yetiştirecek olan öğretmenlerin yetiştirilmesi de son derece önem kazanmaktadır. Bu noktada, öğretmen yetiştiren kurumlara önemli görevler düşmektedir. Nitelikli öğretmeni yetiştirecek olan eğitim kurumları, ülkemizde, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte gerek süre ve gerekse programlarının içeriği yönünden çeşitli değişikliklerden geçerek, günümüze kadar ulaşmışlardır. Bunun en son halkasını 1981 yılında, öğretmen yetiştiren kurumları üniversite çatısı altında toplayan Yükseköğretim Kanunu ile bu kanuna dayalı olarak çıkarılan 41 Sayılı Kanun Hükmün de Kararname oluşturmaktadır.

Amacı, ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren ve yukarıda adı geçen Kararname ile Eğitim Fakülte-

lerine dönüştürülen kurumların özellikle 1982'den bu güne dek içinde buldukları durumun bir değerlendirmesini yapmak ve geleceğe dönük önerilerde bulunmak olan bu araştırmada varılan sonuçlar kategorik olarak aşağıda verilmiştir.

(i) Eğitim Fakülteleri programlarının değerlendirilmesini yapmak için henüz yeterli bir zaman geçtiği söylenemez. Zira, Eğitim Fakülteleri altı yıl içinde, ancak üç dönem mezun vermiştir ve bu mezunların daha önceki öğretmen yetiştiren kurumlardan mezun olan öğretmenlerle, etkinlik yönünden karşılaştırması yapılmamıştır.

(ii) Eğitim Fakülteleri, yönetim, akademik personel, binalar, programlar yönünden geçiş aşamasındadır. Eğitim Fakülteleri, henüz kendi kadrolarını yetiştirmemiştir. Bir Profesörün en az 15 senede yetiştiğini düşünürsek, iyi bir planlama ile, önümüzdeki 5-10 yıl içinde bu kurumların kadrolarının oturması mümkün olacaktır. Böyle bir kadrolaşma sonucunda bu fakültelerin yöneticileri kurumların içinden geleceği için, bu kurumların kişilik kazanması mümkün olacaktır.

(iii) Unutmamak gerekir ki, üniversiter düzeydeki kuruluşlara kimlik kazandıran, onların bünyelerinde yürütülen araştırmalardır. Araştırma ise, zaman içinde üretilir. Bugün Eğitim Fakültelerinin, bu fonksiyonu yerine getirdikleri söylenemez.

(iv) Eğitim Fakülteleri, öğretmen adaylarına ideal öğretim yöntem ve tekniklerini öğretmekle yükümlü oldukları halde, kendileri, sınıflardaki öğrenci fazlalığı

'nedeniyle, çağdaş eğitim yapamamaktadırlar. 100'ü aşan sınıflarda öğrenci-öğretim üyesi etkileşimini sağlamak, grupla çalışma tekniklerine yer vermek, araştırma ve inceleme projeleri yürütmek, bireysel programlar geliştirmek, simülasyon ve sosyo-drama tekniklerine yer vermek, v.b. yaklaşımlar şöyle dursun, öğrencilerin, öğretmenlik mesleğine ne dereceye kadar yatkın olduklarını tesbit dahi mümkün olamamaktadır.

(v) Eğitim Fakültelerinin giriş puanları, başarılı öğrencilerin, bu kurumları tercih etmediğini göstermektedir. Bu konu, toplumda, öğretmenlik mesleğine bağlanan değerlerle ilgilidir. Bu değerlerin, öğretmenlik mesleğini çekici hale getirecek şekilde değiştirilmesi önem taşımaktadır.

(vi) Eğitim Fakültelerinin bina ve tesisler yönünden, geçici hacimlerde ve genellikle kendilerine ait olmayan ve kendi amaçlarını gerçekleştirmelerine dönük olmayan hacimlerde faaliyet gösterdikleri görülmüştür. Yine, çoğu fakültelerde, kendilerine ait olmayan açık hava tesisleri ve spor tesislerinin olmadığı; dersaneler ve laboratuvarların yetersiz olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, öğretim elemanları çalışma odaları, genellikle birden fazla kişinin birarada bulunduğu odalar olarak düzenlenmişlerdir.

(vii) Eğitim Fakültelerinde ders veren öğretim elemanlarının haftalık ders saatleri genellikle çok fazladır. Halbuki, öğretim elemanları, ders verme dışında diğer bilimsel çalışmalarını da yürütmektedirler. Ders saatlerinin fazla olmasıyla, diğer çalışmalarına ayıracağı

zaman kısıtlı olmaktadır.

(viii) Eğitim Fakültelerinde gerek alan bilgisi ve gerekse öğretmenlik meslek bilgisine ilişkin kredilerde, büyük bir farklılık görülmektedir. Bu farklılık, özellikle alan bilgisi ile ilgili olarak ve çoğu yerde aynı bölümlerdeki farklı anabilim dalları programlarında dahi kendini göstermektedir. Derslerin yıllık veya yarıyıllık olarak verilmesinde de fakülteler arası farklılıklar vardır.

(ix) Öğretmenlik meslek bilgisi vermeyi hedefleyen programlar yönünden de, fakülteler büyük farklılık göstermektedirler. Nitekim, bu konuyla ilgili olarak, bazı fakülteler 13 kredi verirken, 72 kredilik ders veren fakültede göze çarpmaktadır. Buna ek olarak, ayrıca, bu derslerin ismi ve içerikleri itibariyle de birbirinden çok farklı oldukları görülmektedir. Oysa, Eğitim Bilimlerindeki çağdaş gelişmeler bu konuda, hiçbir tereddüte meydan vermeyecek şekilde standartlar ve normlar getirmektedir. Ayrıca, ülkemizin öğretmen eğitimi konusunda bugüne değin aldığı mesafede, bu konuda bize çok önemli temel taşları getirmektedir.

(x) Öğretmen yetiştiren bu kurumlarda, öğretmen adaylarını, doğrudan doğruya gerçek durumlarla ve özellikle çocuklarla ve gençlerle karşılaştıran öğretim uygulamalarının etkinlikle yürütülemediği, ayrıca, kurumların programlarında bu uygulamalar için ayırdıkları sürelerde birbirinden çok farklı olup, yürütülme biçimlerinin, kurumun imkanlarıyla sınırlı bir görünüm vermekte olduğu sonucu çıkmaktadır.

(xi) Öğretimi destekleyecek olan araç-gereçlerin büyük çoğunluğu Eğitim Fakültelerinde bulunmamakta (olarlar ise sayıca azdır) ve bulunanlar ise tam kapasite ile kullanılmamaktadır.

3- Öneriler

Yukarıdaki sonuçlardan yola çıkarak, getirilebilecek öneriler aşağıda kategorik olarak sıralanmıştır.

(i) Eğitim Fakülteleri programlarının daha iyiye gitmesi için, sürekli olarak kontrollü-karşılaştırmalı araştırmalar yapılmalıdır.

(ii) Öğretim üyesi yetiştirme, makro düzeyde planlanmalı ve devamlı surette denetlenmelidir.

(iii) Öğretim üyesi yeterli olan fakültelerden, diğer Eğitim Fakültelerine doktoralı eleman yetiştirilmelidir. Bunun için, özel programlar yürütülmeli ve bir kaç fakültenin ihtisas gücü biraraya gelerek yoğun bir program izlenmelidir.

(iv) Eğitim Fakültelerinde, çeşitli disiplinlerin öğretimini yapacak yeterli öğretim elemanının olmayışı nedeniyle, bu fakülteler, ilgili disiplinlerin öğretimine ilişkin alanlarda ihtisas gücü yetiştirilmesine önem vermelidirler.

(v) Eğitim Fakülteleri tam anlamıyla araştırma fonksiyonunu yerine getiremediği için, bu faaliyete hız verilmeli ve yapılacak araştırmalar çeşitli kişi ve kuru-

luşlar tarafından desteklenmelidir.

(vi) Eğitim Fakültelerinin öğrenci yüklerinin fazla olması hem verimli bir öğretimi ve hem de istihdam şartlarını olumsuz yönde etkilediğinden, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapıp, ihtiyaca göre öğrenci alınmalıdır.

(vii) Eğitim Fakültelerinin giriş puanlarının düşük olması nedeniyle, bu fakültelere olan talebi artıracak ve mesleği cazip hale getirecek önlemler (lojman, parasız yatılılık, maddi imkanların fazlaca olması gibi) alınmalıdır.

(viii) Eğitim Fakülteleri, bina ve tesisler yönünden donatılmalı, etkili bir öğretimi gerçekleştirecek tüm önlemler (yeterli sınıf, laboratuvar, spor ve açık hava tesisleri yapmak) alınmalıdır. Öğretim elemanlarının daha verimli olması için mümkün olduğu kadar tek kişilik çalışma odaları ayrılmalıdır.

(ix) Yeterince araştırma-incelemeye de vakit kalacak şekilde, öğretim elemanlarının ders yükleri azaltılmalıdır.

(x) Eğitim Fakültelerinde derslerin, alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür açısından ve derslerin okutulma biçimleri olarak yıllık veya yarıyıllık olması bakımından standart bir nokta tayin edilmeli, alan bilgisi dersleri, Fen ve Edebiyat Fakülteleri olan yerlerde, bu fakültelerdeki derslerle desteklenmelidir.

(xi) Öğretmenlik meslek bilgisine ait derslerin hem çeşitlerinde hem de kredilerinde, Eğitim Bilimlerindeki normlar çerçevesinde bir standardizeye gidilmelidir.

(xii) Öğretmenlik uygulaması ile ilgili olarak, standart bir süre tesbit edilmeli ve bu uygulamalar üzerinde titizlikle durularak, fakülteler tarafından denetlenmelidir.

(xiii) Eğitim Fakültelerine yeterli öğretim araç-gereci sağlanmalı ve verimli bir öğretim yapmak için, bunları bir köşeye atmak yerine sürekli kullanımının sağlanması yoluna gidilmelidir.

KAYNAKÇA

- Allen, B.M. Teaching Methodologies For The Training of Educators For The Profession. Survey University, 1984.
- Alptekin, Mehmet. Öğretmen Yetiştirme Reformu. Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1974.
- Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü. Öğretmen Yetiştirme Sorunları. Ekip Dersi Notları, 1977.
- Baltacıoğlu, İsmayıl H. Adam Nasıl Yetişir, Nasıl Yetiştirilir? Milli Eğitim Bak. Ar.Ge.Başk. Ankara 1964.
- Beggs, Walter K. The Education of Teachers. The Center for Applied Research in Education, New York, 1965.
- Bell, A.B. A Study of Social Structure, Interaction and Commitment in Teacher Training Institutions. East Anglia University, 1979.
- D.İ.E. Milli Eğitim İstatistikleri-Yükseköğretim 1979-80 Ankara 1981.
- Doğan, Hıfzı. "Öğretmen Yetiştiren Kurumlar ve Sorunları" A.Ü.Eğitim Fak. Dergisi, A.Ü.Eğitim Fak.Yay. Ankara, 1978.
- Easmond, Jefferson. Öğretmen Nitelikleri, M.E.B. Test ve Araştırma Bürosu, Ankara 1964.
- Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme. Yelken-tepe Yay. 4, Ankara 1972.

- Foster, K.M. The Relationship Between Theory and Practice on a Teacher Education Course. Manchester University, 1985.
- Gerger, Yücel. Öğretmen Yetiştirme Planlanması. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) A.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temmuz 1986.
- Gibbs, I. The Effectiveness of Three Methods of Teacher Training. The New University of Ulster, 1978.
- Hakan, Ayhan G. Türkiye'de Öğretmen Eğitimi. (DIFF: Deutsches Institut für Fernstudien an der Universität Tübingen için yazıldı.) Eskişehir, 1985.
- Koçer, H.Ali. Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Problemi. Yargıçoğlu Matbaası, Ankara 1967.
- , Eğitim Reformları Açısından Öğretmen Yetiştirme Problemleri. A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, C.6, Sayı: 1-4, Ankara 1973.
- Küçükahmet, Leyla. Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Çalışan Öğretmenlerin Tutumlarının Program Geliştirme Açısından Yorumu. (Yayımlanmış Doktora Tezi) A.Ü. Eğitim Fakültesi. Ankara 1974.
- Lyon, A.M. Culture and Strategy in Teacher Education Leicester University, 1982.
- M.E.B. 11. Milli Eğitim Surası. (Milli Eğitim Hizmetinde Öğretmen ve Eğitim Uzmanları-Durum ve Sorunları) Talim ve Terbiye Başkanlığı, Ankara 1982.

- M.E.B. Ortaöğretim programlarındaki yönelmeler. (1924-1970). Talim ve Terbiye Dairesi Yayınları, 16, M.E. Şurası Hazırlık Çalışmaları Serisi 1, İstanbul 1972.
- , Cumhuriyetin 50. Yılında Milli Eğitimimiz. (Editör: Ziya Karamuk) Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1973.
- , Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü Yıllığı, (1971-72). Ankara 1972.
- , Cumhuriyet'in 50.Yılında Rakam ve Grafiklerle Milli Eğitimimiz. (Editör:Ziya Karamuk) Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1973.
- , Cumhuriyet Döneminde Eğitim. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1983.
- , Öğretmen Eğitiminde Gözönünde Bulundurulacak Esaslara İlişkin Döküman. Talim ve Terbiye, 6.9.1983 tarih ve Şura Bürosu 313-11019 sayılı yazı eki. Ankara 1983.
- Oğuzkan, Ferhan. Öğretmen Eğitimi. Eğitim Bilimleri Sempozyumu, A.Ü.Eğitim Bilimleri Fak. Yay. No.136, Ankara 1984.
- Olenoski, Sue Ann. Becoming A Teacher. A Naturalistic Study of Four Student Teaching Experiences (Ed.D.) The University of North Dakota, 1986.
- ÖSYM, 1986-1987 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri. ÖSYM Yay. Ankara 1987.
- Özalp, Reşat-Aydoğan Atanıl. Türk Milli Eğitim Sisteminde Düzenleme Teşkilatı. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1977.

- Resmi Gazete. Yükseköğretim Kanunu. Başbakanlık Basımevi, 6 Kasım 1981, Sayı: 17506, Ankara.
- , 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname. Başbakanlık Basımevi, 30 Mart 1983, Sayı: 18003, Ankara.
- , Milli Eğitim Temel Kanunu. Başbakanlık Basımevi, 24 Haziran 1973, Sayı: 14574, Ankara.
- Ryan, Kevin. (Editör). Teacher Education NSSE. 74 th Yearbook, Port 11, The University of Chicago Press, Illinois, 1975.
- Uçan, Ali-Muzaffer Adıgüzel ve Diğerleri. Öğretmen Yetiştirme Üzerine Bir Araştırma. H.Ü.Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi, Ankara 1980.
- Unat, Faik R. Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış. M.E.B.Yayını, Ankara 1964.
- UNESCO. Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme. (Çev: Zeki Karabuda) Unesco Eğitim Bürosu, Ankara 1962.
- , Teacher Education. Issues, Needs and Plans for Action-Unesco Principal Regional Office for Asia and The Pacific, Bangkok 1987..
- , Teacher Development for Better Pupil Achievement. Unesco Regional Office for Education in Asia and The Pacific, Bangkok 1986.
- , Current Problems of Teacher Education. (Editör: Alfred Yates). Unesco Institute for Education, Hamburg 1970.

Varış, Fatma. Öğretmen Yetiştirme Üzerine. A.Ü. Eğitim Fakültesi Yay. (50. Yıla Armağan) No: 36, Ankara 1973.

-----, Eğitimde Program Geliştirme. (Teori ve Teknikler) A.Ü.Eğitim Fakültesi Yay. No:75, Ankara 1978..

-----, Eğitim Bilimine Giriş. A.Ü.Eğitim Bilimleri Fak.Yay. No: 146, Ankara 1985.

YÖK. 1981 Yükseköğretim Reformu ve İki Yıllık Uygulama Sonuçları. Ankara 1983.

.....
Sayı : .....
.....

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
DEKANLIĞI

15.06.88* 2063

Ankara ..... / ..... / 198.....

Dekanlığa,

Fakültemiz araştırma görevlisi Oğuz Gürbüz Türk Eğitim Fakültelerine ilişkin bir araştırma yürütmektedir.

Bu konuda, fakültenizle ilgili verilere de ihtiyaç duy-
maktadır.

Lisan-üstü eğitim programlarıyla ilgili olarak yaptığı bu çalışmanın tarafınızdan desteklenmesine, formların Haziran 1988 sonuna kadar aşağıdaki adrese gönderilmesine izinlerinizi saygı-
larım ile rica ederim.

Araş.Gör.Oğuz Gürbüz Türk
Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Fakültesi

Cebeci/ANKARA

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Fakültesi
Dekanlığı

Sayı : 2063Tarih : 15.7.6...88

Doç.Dr.Tanju GÜRKAN
DEKAN YARDIMCISI

EK-2 T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ
06590 ANKARA

83

Sayı : 1477

ANKARA

02 HAZİRAN 1988

İLGİLİ MAKAMA,

Enstitümüz Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Oğuz GÜRBÜZTÜRK'ün "Eğitim Fakülteleri Programlarının Değerlendirilmesi" konulu yüksek lisans tezini hazırlayabilmesi için kurumunuza bağlı birimlerde gözlem ve inceleme yapması gerekmektedir.

Çalışmalarını yürütebilmesi için adı geçen öğrenciye gerekli izin verilmesini rica ederim.

Prof.Dr.Muallâ ÖNCEL
Müdür

Ek: 1 liste
1 dilekçe örneği

EA/1.6.1988

EK 3

GÖZLEM ve İNCELEME FORMU

Üniversite Adı:
Fakülte Adı :
Yeri :
Gözlem tarihi :

1. Birim olarak bina sayısı :
2. Öğretim için kullanılan blok sayısı:
3. Kullanılmayan hacimler :
4. Kurum dışı kullanılan hacimler:
5. Toplantı Salonu : Var ( ) Yok ( )
6. Toplantı Salonu sayısı :
7. Spor Tesisleri : Var ( ) Yok ( )
8. Açık hava tesisleri
"parklar,orman vb. : Var ( ) Yok ( )

	<u>Sayı</u>	<u>Kapasite</u>	<u>Açıklamalar</u>
9. Anfiler :			
10.Sınıflar :			
11.Laboratuvarlar :			
12. İnşaat :			
Başlayan			
Süren			
Yeni biten			
Başka			

Projektör ( ) Film Makinası ( )

Tepegöz ( ) Video ( )

Bilgisayar ( ) Epidiyaskop ( )

Başka .....
.....
.....
.....

III.ÖĞRENCİ SAYILARI

87

(1987-1988 Öğretim yılında)

	<u>Taban</u>	<u>Tavan</u>	
	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>	<u>Toplam</u>
Giriş Puanları :			
Öğrenci Sayısı :			
Bölgelere göre dağılımları :			
..... :			
..... :			
..... :			
..... :			
..... :			
..... :			
..... :			
Disiplin Olayları "Olayın özü" :			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Öğrenciden Yönetime Yansıyan Sorunlar:

IV. ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN
BİLGİLER

88

1. Öğretim Elemanı Sayısı:

Profesör .....
Doçent .....
Yrd.Doç. ....
Doktor .....
Arş.Gör. ....
Öğr.Gör. ....
Okutman .....
Uzman .....
Başka .....

2. Öğretim Elemanı Odaları:

Tek kişilik ( )
İki kişilik ( )
Üç ve üçten ( )
fazla ( )
Başka .....

V. FAKÜLTE PROGRAMLARI

90

I. Lisans Programları :

1. Lisans için gerekli toplam kredi:

"Ders saati yazılabilir"

2. Programların düzeni :

Lütfen işaretleyiniz" Yıllık dersler ( )

Yarıyıllık dersler ( )

3. Derslerin Bölümlere göre dağılımı :

..... Bölümü :

Dersler	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	Zorunlu	Seçimlik
.... 1.YIL				
.... 2.YIL				
.... 3.YIL				

..... Devamı arkada

Dersler

1.Yarıyıl 2.Yarıyıl Zorunlu Seçimlik

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	Zorunlu	Seçimlik
1.	.....	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....	.....
5.	.....	.....	.....	.....
6.	.....	.....	.....	.....
7.	.....	.....	.....	.....
8.	.....	.....	.....	.....
9.	.....	.....	.....	.....
10.	.....	.....	.....	.....

4.YIL

Not: YOK'çe zorunlu olan dersler yazılmayacak.

II. Öğretmenlik Sertifikası Programı :

1.Sertifika için gerekli toplam kredi :

2.Programın düzeni:

"Lütfen işaretleyiniz" Yıllık dersler ( )

Yarıyıllık dersler ( )

3. Derslerin dağılımı :

Dersler (x)	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	Zorunlu	Seçimlik
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				

(x) Her iki yarıyıl da okutuluyorsa, 1. ve 2.yarıyıla işaret koyunuz.

4. Öğretmenlik Uygulaması yaptırılıyor mu?

"Lütfen işaretleyiniz" Evet ( ) Hayır ( )

Cevabınız Evet ise süresi : .....

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ

EK-4

93

19.7.1988

Bşk/Dkb-1119-0035

Sayın Oğuz Gürbüzürk
A.Ü.Eğitim Bil. Fak.
E.P.Ö. Böl. Arş. Gör.
Cebeci - ANKARA

İlgi: 14.7.1988 tarihli dilekçeniz.

İlgili yazı ile istemiş olduğunuz bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla,

Dr. Fethi Toker
Başkan

EK: (12) sayfa bilgisayar çıktısı.

(3) sayfa daktilo yazısı.

EDİTİM FAKÜLTELERİNDE YENİ KAYIT OKUYAN VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
17/11/98631/10/987
TARİHLERİ ADASI

Y E N İ K A Y I T TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
17/11/987

TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK

	71	33	38	132	180	64	33	31
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ	183	99	84	420	397	193	87	406
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ	51	30	21	153	131	90	37	53
ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ	47	18	29	55	76	55	24	31
FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ	85	51	34	212	190	48	26	22
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ								
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	163	73	90	403	298	4	4	4
EĞİTİM FAKÜLTESİ	163	73	90	403	298	4	4	4
EĞİTİM BİLİMLERİ	33	20	13	134	36	1	1	1
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK	33	20	13	134	36	1	1	1
FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ	97	27	70	364	229			
FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ	31	6	25	36	80			
KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ	32	14	18	127	70			
MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ	34	7	27	121	79			
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ	33	26	7	167	33	3	3	3
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ	33	26	7	167	33	3	3	3
FUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	201	107	94	660	295	140	87	53
EĞİTİM FAKÜLTESİ	201	107	94	660	295	140	87	53
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	20	10	10	20	10			
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ	20	10	10	20	10			
EĞİTİM BİLİMLERİ	40	20	29	86	48			
FELSEFE GRUBU ÖĞRETMENLİĞİ	49	20	29	86	48			
RESİM İŞ EĞİTİMİ	30	19	11	60	23			
RESİM İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	30	19	11	60	23			
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ	102	58	44	494	214	140	87	53
ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ	52	26	26	209	112	34	18	16
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ	50	32	18	285	183	106	69	37
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	493	153	340	1731	598	339	89	250
								4

*LİSANS PROGRAMLARINDA ÖLİSİNS DİPLOMASI İÇİN ÖĞRENCİ SAYILARI

EGİTİM FAKÜLTELERİNDE YENİ KAYIT-OKUYAN VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI

	Y E N İ K İ Y İ T		T O P L A M Ö Ğ R E N C İ S A Y I S I		M E Z U N Ö Ğ R E N C İ S A Y I S I			
	K İ Z	E R K E K	K İ Z	E R K E K	T A R İ H L E R İ	K İ Z E R K E K		
RESİMİS ÖĞRETMENLİĞİ	122	47	75	164	288	92	32	60
SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ	96	58	38	159	190	73	27	46
COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ	42	19	23	80	85	39	21	18
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ	54	39	15	184	105	34	6	23
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ	49	40	9	175	51	58	33	25
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ	49	40	9	175	51	58	33	25
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ	150	101	49	711	459	252	188	123
ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ	52	36	16	281	172	88	42	46
FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ	41	28	13	178	106	72	19	10
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ	57	37	20	252	181	71	62	9
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	118	5	113	409	16	393	34	34
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ	118	5	113	409	16	393	34	34
METALURJİ EĞİTİMİ	41	41	41	141	141	9	9	9
METAL İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ	41	41	41	141	141	9	9	9
MAKİNE EĞİTİMİ	37	1	36	137	1	136	11	11
MOTOR ÖĞRETMENLİĞİ	37	1	36	137	1	136	11	11
YAPI EĞİTİMİ	40	4	36	131	15	116	14	14
YAPI İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ	40	4	36	131	15	116	14	14
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	2796	1404	1392	11365	5399	5966	2334	4097
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ	1136	603	533	4623	2413	2210	936	484
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	129	36	93	522	156	366	101	32
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ	129	36	93	522	156	366	101	32
EĞİTİM BİLİMLERİ	144	44	100	474	156	318	67	31
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ	25	11	14	24	10	14		
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM	36	12	24	125	50	75	29	19
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK	40	20	20	164	86	78	37	25
EĞİTİM YÖNETİCİLİĞİ VE DENETİCİLİĞİ	43	1	42	161	10	151	1	1

*:LİSANS PROGRAMLARINDA ÖNLİSANS DİPLOMASI ALAN ÖĞRENCİ SAYILARI

ESİTİM FAKÜLTELERİNDE YENİ KAYIT OKUYAN VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/1986
TARİHLERİ ARASI

TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/1987

Y E N İ K A Y I T

TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM

YAPI EĞİTİMİ

YAPI İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM FAKÜLTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ

EĞİTİMDE ÖLÇME DEĞERLENDİRME

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK

EĞİTİM YÖNETİCİLİĞİ VE DENETİCİLİĞİ

FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ

BIYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ(ALM)

FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ(ALM)

KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ(ALM)

MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ(ALM)

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ

ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ

FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM FAKÜLTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ

FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ

KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ

RESİM İŞ EĞİTİMİ

RESİM İŞ ÖĞRETMENLİĞİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ

*:LİSANS PROGRAMLARINDA ÖNLİSANS DİPLOMASI ALAN ÖĞRENCİ SAYILARI

54

11

43

245

35

210

56

2

54

11

43

245

35

210

56

2

54

468

252

216

1947

1070

877

94

46

468

252

216

1947

1070

877

94

46

468

140

55

85

541

262

279

56

30

26

34

11

23

150

62

88

31

12

44

17

27

159

72

87

20

15

5

37

24

13

162

117

45

2

25

3

11

59

3

1

1

2

176

96

80

776

390

386

29

10

49

28

21

213

127

86

12

6

6

37

12

25

180

54

126

4

1

46

32

14

193

104

89

7

1

6

44

24

20

190

105

85

6

2

152

101

51

630

418

212

9

6

3

46

26

20

203

103

100

3

1

44

30

14

171

122

49

6

5

1

62

45

17

256

193

63

182

66

116

377

150

227

11

2

182

66

116

377

150

227

11

2

0

39

9

30

118

34

84

11

2

57

14

43

87

24

63

63

14

14

57

14

43

87

24

63

30

16

14

30

16

14

14

14

14

14

14

56

27

29

142

76

66

66

66

66

66

66

66

66

66

66

66

66

EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE YENİ KAYIT-OKUYAN VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
17/11/98631/107087
TARİHLERİ KİTASI

Y E N İ K A Y I T TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
1441/987

TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	363	121	242	1382	443	939	191	57	134
FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ	363	121	242	1382	443	939	191	57	134
EĞİTİM BİLİMLERİ	37	16	21	110	47	63	11	7	4
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK	37	16	21	110	47	63	11	7	4
FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ	170	51	119	756	214	542	88	28	60
BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ	38	16	22	176	64	112	29	4	25
FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ	39	9	30	168	36	132	16	9	7
KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ	42	15	27	175	47	128	21	6	15
MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ	51	11	40	237	67	170	22	9	13
SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ	103	29	74	342	96	246	59	10	49
COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ	51	14	37	171	54	117	26	6	20
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ	52	15	37	171	42	129	33	4	29
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ	53	25	28	174	86	88	33	12	21
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ	53	25	28	174	86	88	33	12	21
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	1432	564	868	5739	2362	3377	1034	388	646
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ	927	512	415	3909	2180	1729	799	378	421
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	105	28	77	450	113	337	118	25	93
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ	105	28	77	450	113	337	118	25	93
EĞİTİM BİLİMLERİ	43	33	10	166	131	35	29	23	6
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK	43	33	10	166	131	35	29	23	6
FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ	162	77	85	803	414	389	224	107	117
BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ(İNG)	39	22	17	168	100	68	45	23	27
FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ(İNG)	43	10	33	210	92	118	35	16	19
KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ(İNG)	40	28	12	216	120	96	93	45	48
MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ(İNG)	40	17	23	209	102	107	51	23	28
MÜZİK EĞİTİMİ	67	44	23	150	91	59	26	15	11
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	67	44	23	150	91	59	26	15	11

*:LİSANS PROGRAMLARINDA ÖNLİSANS DİPLOMASI ALAN ÖĞRENCİ SAYILARI

9

EDİTİM FAKÜLTELERİNDE YENİ KAYIT OKUYAN VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYILARI

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/986-31/0/987
TARİHLERİ ARASI

Y E N İ K A Y I T TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/987

TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK TOPLAM KIZ ERKEK

	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK
RESİM İŞ EĞİTİMİ	81	54	27	269	176	93	85	48	37	37	48	37
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	81	54	27	269	176	93	85	48	37	37	48	37
SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ	109	34	75	384	144	240	80	31	49	49	31	49
CORAFYA ÖĞRETMENLİĞİ	52	10	42	184	84	100	43	22	21	21	22	21
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ	57	24	33	200	60	140	37	9	28	28	9	28
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ	54	36	18	246	132	114	64	27	37	37	27	37
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ	54	36	18	246	132	114	64	27	37	37	27	37
YARANCI DİLLER EĞİTİMİ	306	206	100	1441	979	462	173	102	71	71	102	71
ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ	100	52	48	441	246	195	62	24	38	38	24	38
FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ	77	52	25	331	232	99	46	30	16	16	30	16
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ	129	102	27	669	501	168	65	48	17	17	48	17
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ	505	52	453	1830	182	1648	235	10	225	225	10	225
ELEKTRİK VE ELEKTRONİK EĞİTİMİ	182	5	177	676	17	659	116	2	114	114	2	114
ELEKTRİK İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ	124	2	122	499	10	489	95	2	93	93	2	93
ELEKTRONİK İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ	40		40	137	4	133	21		21	21		21
BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİ ÖĞRETMENLİĞİ	18	3	15	40	3	37						
MATBAAA EĞİTİMİ	29	2	27	97	8	89	13		13	13		13
MATBAACILIK ÖĞRETMENLİĞİ	29	2	27	97	8	89	13		13	13		13
METALURJİ EĞİTİMİ	111		111	469		469	84		84	84		84
METAL İŞLERİ ÖĞRETMENLİĞİ	39		39	150		150	31		31	31		31
TESVİYE ÖĞRETMENLİĞİ	72		72	319		319	53		53	53		53
MAKİNE EĞİTİMİ	82	10	72	260	28	232						
MAKİNE RESİM VE KONSTRÜKSİYON ÖBRT.	51	10	41	175	28	147						
TESİSAT ÖĞRETMENLİĞİ	31		31	85		85						
TEKSTİL EĞİTİMİ	101	35	66	328	129	199	22	8	14	14	8	14
DOKUMA ÖĞRETMENLİĞİ	35	10	25	117	40	77	6	6	6	6	6	6
İPLİKÇİLİK ÖĞRETMENLİĞİ	32	8	24	101	30	71	7	5	2	2	5	2

*:LİSANS PROGRAMLARINDA ÖNLİSANS DİPLOMASI ALAN ÖĞRENCİ SAYILARI

MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/986-31/12/987TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI
1/11/987

Y E N İ K A Y I T

	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK
MÜZİK EĞİTİMİ	31	23	8	82	61	21	26	17	9	0	0	0
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	31	23	8	82	61	21	26	17	9	0	0	0
RESİM İŞ EĞİTİMİ	60	39	21	268	174	94	50	33	17	0	0	0
RESİM İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	60	39	21	268	174	94	50	33	17	0	0	0
YAPANCI DİLLER EĞİTİMİ	160	110	50	851	550	301	146	100	46	0	0	0
ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ	45	21	24	197	98	99	19	9	10	0	0	0
FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ	38	29	9	181	120	61	24	17	7	0	0	0
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ	77	60	17	473	332	141	103	74	29	0	0	0
BALIKESİR NECATİBEY EĞİTİM FAKÜLTESİ	323	185	138	1410	712	698	292	150	142	2	0	0
FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ	172	98	74	872	429	443	173	87	86	2	0	0
BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ	45	27	18	187	102	85	27	20	7	1	0	0
FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ	42	16	26	243	83	160	56	19	37	1	0	0
KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ	41	30	11	242	132	110	68	33	35	0	0	0
MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ	44	25	19	200	112	88	22	15	7	0	0	0
SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ	98	49	49	348	158	190	83	40	43	0	0	0
COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ	51	21	30	174	87	87	45	29	16	0	0	0
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ	47	28	19	174	71	103	38	11	27	0	0	0
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ	53	38	15	190	125	65	36	23	13	0	0	0
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ	53	38	15	190	125	65	36	23	13	0	0	0

YOP ADI	PUAN TÜRÜ	1987	
		MİNİMUM	MAKSİMUM
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Özel Eğitim Öğretmenliği	S	393.023	422.718
Almanca Öğretmenliği	D	439.831	550.467
Fransızca Öğretmenliği	D	358.015	459.760
İngilizce Öğretmenliği	D	472.407	552.087
ANKARA ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ			
Eğitim Programları ve Öğretim	S	396.595	435.468
Eğitimde Psikolojik Hizmetler	S	397.351	419.138
Eğitim Yönetimi ve Planlaması	S	406.565	434.784
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ			
KASIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	365.349	399.579
Fizik Öğretmenliği	M	366.690	399.666
Kimya Öğretmenliği	M	371.240	410.403
Matematik Öğretmenliği	M	385.202	426.002
Coğrafya Öğretmenliği	S	411.194	451.390
Tarih Öğretmenliği	TS	415.366	460.887
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	410.327	453.000
Almanca Öğretmenliği	D	377.552	495.348
Fransızca Öğretmenliği	D	338.586	413.972
İngilizce Öğretmenliği	D	427.078	515.034
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	448.450	467.738
Fizik Öğretmenliği	M	451.315	541.393
Kimya Öğretmenliği	M	442.316	491.723
Matematik Öğretmenliği	M	483.823	559.785
İngilizce Öğretmenliği	D	564.060	598.832
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Felsefe Grubu Öğretmenliği	S	413.366	442.772
Almanca Öğretmenliği	D	432.283	543.253
İngilizce Öğretmenliği	D	492.019	570.066
DİCLE ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	366.806	415.169
Fizik Öğretmenliği	M	371.197	421.908
Kimya Öğretmenliği	M	374.866	445.573
Matematik Öğretmenliği	M	391.169	425.728
Coğrafya Öğretmenliği	S	412.847	439.157
Tarih Öğretmenliği	TS	416.606	468.137
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	411.592	454.886
Almanca Öğretmenliği	D	385.626	471.943
Fransızca Öğretmenliği	D	350.872	428.386
İngilizce Öğretmenliği	D	447.131	531.773
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ			
BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	409.072	459.564
Fizik Öğretmenliği	M	408.056	441.067
Kimya Öğretmenliği	M	411.262	435.193
Matematik Öğretmenliği	M	432.947	512.726
Coğrafya Öğretmenliği	S	433.618	482.848
Tarih Öğretmenliği	TS	432.288	477.661
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	433.873	474.700
Almanca Öğretmenliği	D	501.813	563.250
Fransızca Öğretmenliği	D	385.934	533.951
İngilizce Öğretmenliği	D	507.451	554.207
FIRAT ÜNİVERSİTESİ			
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Metal İşleri Öğretmenliği	ÖSS	143.728	157.458
Yapı İşleri Öğretmenliği	ÖSS	138.820	150.888
Motor Öğretmenliği	ÖSS	149.236	155.832

GAZİ ÜNİVERSİTESİGAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

Özel Eğitim Öğretmenliği	S	392.676	418.864
Eğitim Programları ve Öğretim	S	398.719	436.023
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	410.010	440.403
Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği	S	395.593	448.004
Biyoloji Öğretmenliği	F	397.159	432.658
Fizik Öğretmenliği	M	400.604	423.670
Kimya Öğretmenliği	M	404.339	440.566
Matematik Öğretmenliği	M	427.861	493.580
Coğrafya Öğretmenliği	S	424.488	472.283
Tarih Öğretmenliği	TS	425.461	476.772
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	426.535	473.968
Almanca Öğretmenliği	D	475.888	518.990
Fransızca Öğretmenliği	D	365.766	495.125
İngilizce Öğretmenliği	D	485.472	547.992
Arapça Öğretmenliği	D	392.890	512.522

TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ

Ağaç İşleri Öğretmenliği	ÖSS	147.340	160.092
Elektrik İşleri Öğretmenliği	ÖSS	159.950	184.081
Elektronik İşleri Öğretmenliği	ÖSS	161.011	185.527
Döküm İşleri Öğretmenliği	ÖSS	135.874	157.796
Metal İşleri Öğretmenliği	ÖSS	147.314	176.876
Model Öğretmenliği	ÖSS	138.053	171.356
Tesviye Öğretmenliği	ÖSS	154.299	175.482
Makine Resim ve Konstrüksiyon Öğr.	ÖSS	154.479	178.066
Tesisat Öğretmenliği	ÖSS	134.518	164.099
Motor Öğretmenliği	ÖSS	156.260	179.613
Yapı İşleri Öğretmenliği	ÖSS	145.507	171.299

MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

Ana Okulu Öğretmenliği	ÖSS	129.662	147.158
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği	ÖSS	122.547	144.867
Aile Ekonomisi ve Beslenme Öğretmenliği	ÖSS	114.260	132.947
Dekoratif Eşyalar ve Çiçek Öğretmenliği	ÖSS	113.645	131.321
Nakış Öğretmenliği	ÖSS	115.920	131.131
Giyim Öğretmenliği	ÖSS	122.505	152.112
Ev İş ve Ev Ekonomisi Öğretmenliği	ÖSS	108.179	125.230
İş Yönetimi ve Ticaret Eğitimi Öğr.	ÖSS	129.595	139.840
İş ve Teknik Eğitimi Öğretmenliği	ÖSS	127.585	143.492
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Öğr.	ÖSS	138.423	156.395
Büro Yönetimi Öğretmenliği	ÖSS	131.478	151.222
Muhasebe İşletme Öğretmenliği	ÖSS	149.819	179.035

KIZ SANAT EĞİTİMİ YO.

Giyim Öğretmenliği	ÖSS	119.757	134.256
Nakış Öğretmenliği	ÖSS	110.597	126.794
Çiçek, Örgü, Dokuma Öğretmenliği	ÖSS	109.948	125.494
Trikotaj Öğretmenliği	ÖSS	115.568	123.932
Ana Okulu Öğretmenliği	ÖSS	132.524	152.099
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği	ÖSS	117.860	125.244
Aile Ekonomisi ve Beslenme Öğretmenliği	ÖSS	109.738	121.747

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİEĞİTİM FAKÜLTESİ

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	S	397.593	431.785
Eğitim Programları ve Öğretim	S	401.146	426.609
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	413.113	436.694
Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği	S	404.582	444.771
Biyoloji Öğretmenliği (Almanca)	F	372.063	414.722
Fizik Öğretmenliği (Almanca)	M	376.189	414.730
Kimya Öğretmenliği (Almanca)	M	380.337	409.466
Matematik Öğretmenliği (Almanca)	M	397.938	444.782
Almanca Öğretmenliği	D	489.755	544.412
Fransızca Öğretmenliği	D	359.825	505.287
İngilizce Öğretmenliği	D	502.414	534.304

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİEĞİTİM FAKÜLTESİ

Eğitim Bilimleri	S	391.096	417.841
Kimya Öğretmenliği	M	369.172	447.607
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	410.972	486.110

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİFATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	401.112	414.424
Biyoloji Öğretmenliği	F	377.740	433.751
Fizik Öğretmenliği	M	377.524	409.201
Kimya Öğretmenliği	M	382.887	402.660
Matematik Öğretmenliği	M	393.913	460.002
Coğrafya Öğretmenliği	S	414.291	432.976
Tarih Öğretmenliği	TS	417.981	451.682
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	415.225	455.724

YÖP ADI	PUAN TÜRÜ	MİNİMUM	MAKSİMUM
MARMARA ÜNİVERSİTESİ			
ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	419.190	439.198
Biyoloji Öğretmenliği (İngilizce)	F	407.608	454.149
Fizik Öğretmenliği (İngilizce)	M	420.923	465.680
Kimya Öğretmenliği (İngilizce)	M	423.082	473.052
Matematik Öğretmenliği (İngilizce)	M	438.238	584.442
Coğrafya Öğretmenliği	S	425.938	470.656
Tarih Öğretmenliği	TS	425.745	456.674
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	428.450	483.436
Almanca Öğretmenliği	D	490.819	552.781
Fransızca Öğretmenliği	D	370.864	548.709
İngilizce Öğretmenliği	D	507.452	568.433
TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Elektrik İşleri Öğretmenliği	ÖSS	155.522	178.523
Elektronik İşleri Öğretmenliği	ÖSS	161.939	180.534
Bilgisayar Teknolojisi Öğretmenliği	ÖSS	154.778	161.853
Matbaacılık Öğretmenliği	ÖSS	133.448	167.038
Metal İşleri Öğretmenliği	ÖSS	148.255	162.088
Tesviye Öğretmenliği	ÖSS	152.160	181.089
Makine Res. ve Konstrüksiyon Öğr.	ÖSS	150.246	177.114
Tesisat Öğretmenliği	ÖSS	132.013	153.958
Dokuma Öğretmenliği	ÖSS	141.133	156.409
İplikçilik Öğretmenliği	ÖSS	133.447	159.365
Boya Apre Öğretmenliği	ÖSS	136.760	153.009
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	381.550	431.158
Fizik Öğretmenliği	M	380.203	409.669
Kimya Öğretmenliği	M	384.328	454.164
Matematik Öğretmenliği	M	401.954	480.896
Coğrafya Öğretmenliği	S	417.317	452.088
Tarih Öğretmenliği	TS	419.260	472.881
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	418.662	464.184
Almanca Öğretmenliği	D	456.682	530.191
İngilizce Öğretmenliği	D	465.421	550.082
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	S	425.982	448.335
Biyoloji Öğretmenliği	F	407.915	469.853
Fizik Öğretmenliği	M	422.025	483.632
Kimya Öğretmenliği	M	412.662	454.193
Matematik Öğretmenliği	M	448.860	506.121
İngilizce Öğretmenliği	D	535.169	586.910
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	383.021	416.322
Fizik Öğretmenliği	M	385.225	441.794
Kimya Öğretmenliği	M	390.110	411.872
Matematik Öğretmenliği	M	406.630	430.013
Coğrafya Öğretmenliği	S	419.284	443.047
Tarih Öğretmenliği	TS	421.887	469.720
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	419.604	454.875
Almanca Öğretmenliği	D	416.854	527.183
İngilizce Öğretmenliği	D	454.959	525.338
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ			
EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Almanca Öğretmenliği	D	482.604	572.912
Fransızca Öğretmenliği	D	367.279	445.916
İngilizce Öğretmenliği	D	485.518	558.442
BALIKESİR NECATİBEY EĞİTİM FAKÜLTESİ			
Biyoloji Öğretmenliği	F	391.279	440.138
Fizik Öğretmenliği	M	389.712	426.833
Kimya Öğretmenliği	M	396.841	422.670
Matematik Öğretmenliği	M	408.565	473.640
Coğrafya Öğretmenliği	S	422.011	464.131
Tarih Öğretmenliği	TS	422.801	466.871
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	TS	424.234	469.088